

Tariefplan 2025-2030

Toelichting De Watergroep

1	Voorstelling bedrijf.....	2
2	T200 Waterbalans (wateractiviteit)	6
3	T210 Typologie klanten drinkwateractiviteit	9
4	T220 Overzicht netwerk: leidingen	9
5	T221 Overige activa.....	10
6	Voorstelling strategie en prestaties	13
7	T230 Voltijdse equivalenten.....	29
8	T320 Kosten drinkwateractiviteit	30
9	T330 Opbrengsten drinkwateractiviteit (WJR).....	32
10	T331 Detail omzet	32
11	T332 Gefactureerd	33
12	T333 Eenmalige tarieven	33
13	T340 Ratiogegevens	34
14	T400 - Tariefpad drinkwater.....	34
15	T500 – Maximumtarieven	34
16	DETAIL – Gedetailleerde berekening maximumtarieven	34
17	Algemene toelichting tariefplan.....	34

Werkwijze

Onder elk van de titels verwachten we minstens een summiere toelichting bij de aangeleverde gegevens. Denk hierbij aan evoluties, assumpties, gehanteerde verdeelsleutels of groeipercentages ...

Plaats verschillende onderwerpen onder een andere subtitel. Dat maakt het makkelijker om vragen en antwoorden te structureren en ernaar te verwijzen.

Een woord tussen vierkante haakjes overschrijf je met de correcte omschrijving.

Gelieve de hoofdstructuur van het document niet te wijzigen.

Contacteer ons bij vragen. Bij voorkeur via mail naar waterregulator@vmm.be.

1 Voorstelling bedrijf

1.1 Wat zijn, naast de drinkwater- en saneringsactiviteit, de 3 voornaamste activiteiten en diensten die door het waterbedrijf worden aangeboden?

1) Afvalwaterbeheer voor gemeentelijke vennoten

Via Riopact (www.riopact.be) kunnen gemeenten kiezen voor een totaalaanpak als Riopact-vennoot of voor specifieke dienstverlening op maat als Riopact-gemeente. Riopact is een samenwerking tussen De Watergroep en Aquafin die gemeenten ook ondersteunt bij het opmaken van hemelwaterplannen.

2) Keuring van binneninstallatie en privéwaterafvoer

De Watergroep biedt keuringen aan voor de privéwateraanvoer en alle aanwezige waterinstallaties: de binneninstallatie (types A, B en C), de installatie tweedecircuitwater (bijvoorbeeld regenwater of een eigen waterwinning) en de niet-aangesloten binneninstallatie (bijvoorbeeld putwater).

3) Innovatieve watergerelateerde diensten

De Watergroep biedt diverse innovatieve diensten aan met een positieve impact op het integrale watersysteem. Zo zetten we samen met gemeenten en projectontwikkelaars in op collectieve regenwateropvang voor bedrijventerreinen, woonwijken ... Daarnaast is De Watergroep een partner in diverse aquathermieprojecten.

1.2 Wat zijn de specifieke kenmerken die het waterbedrijf positioneren binnen de Vlaamse drinkwatersector?

De Watergroep is het grootste waterbedrijf in Vlaanderen. Het verzorgingsgebied van De Watergroep situeert zich voornamelijk in landelijke regio's. Gezien de aard en de omvang van haar verzorgingsgebied heeft De Watergroep een **ruime expertise op het vlak van de winning en behandeling van diverse soorten grond- en oppervlaktewater**. De Watergroep heeft eveneens een performant laboratorium dat ISO-geaccrediteerd is voor een ruime waaier van parameters voor drinkwater, grondwater en oppervlaktewater.

In het kader van de uitbouw van een toekomstgerichte en klimaatrobuuste watervoorziening hecht De Watergroep veel belang aan innovatie en samenwerking. Enkele voorbeelden van innovatieve projecten zijn: het onderzoek naar ASR (Aquifer Storage and Recovery) om het beschikbare water zo goed mogelijk te benutten voor de drinkwatervoorziening, onderzoek naar het inzetten van gezuiverd effluent en andere alternatieve waterbronnen (bv. restwater afkomstig van de suikerproductie in het project Tiense Watervelden) voor de drinkwaterproductie, inzet van gezuiverd regenwater als tweedecircuitwater op bedrijventerreinen ... Vaak gaat het daarbij om een samenwerking met andere waterbedrijven, particuliere spelers, kennisinstellingen ...

Om de nodige investeringen in het kader van een klimaatrobuuste watervoorziening efficiënt en effectief te kunnen uitvoeren, hebben De Watergroep en Farys begin 2022 een gemeenschappelijke dochteronderneming (Waterunie) opgericht om samen te werken op 4 domeinen:

- (automatiseren van) monitoring en sturing van het waterleidingennet
- optimaliseren van opslagcapaciteit
- optimaliseren van onderlinge aan- en verkoop van water
- coördineren van investeringen.

Vanuit de positieve ervaring met Waterunie en de efficiëntiewinsten die al geboekt werden (6 maanden minder doorlooptijd en 5 miljoen euro besparing voor renovatie spaarbekken 1 Kluizen, 28% besparing op licenties SCADA-platform ...) bereiden Farys en De Watergroep de opstart van **Waterunie Operator** voor, een operationele fusie waarvan de opstart gepland wordt op 1 juli 2025.

De doelstellingen van Waterunie Operator:

- gezamenlijk een duurzaam, veerkrachtig, toekomstgericht, efficiënt en kwaliteitsvol waterbeleid op lange termijn ontwikkelen,
- watervoorziening en -bevoorrading binnen de werkingsgebieden optimaliseren,
- gezamenlijke uitdagingen efficiënt aanpakken,
- synergie- en schaalvoordelen uitwerken.

Bij de renovatie of nieuwbouw van waterproductiecentra werkt De Watergroep aan het verhogen van het comfort voor haar klanten: **centrale deelontharding** wordt systematisch als behandelingsstap toegevoegd in regio's waar het water tot nog toe sterk kalkafzettend is.

Tot slot zet De Watergroep sterk in op **digitalisering**, waar mogelijk eveneens in synergie met andere water- en nutsbedrijven en/of technische partners. Zo rolt De Watergroep de digitale watermeters uit in synergie met de energiemeter. Dit project loopt in samenwerking met Farys, Pidpa en Fluvius. Via een gebruiksvriendelijke website en een performante digitale klantzone hebben klanten 24/7 toegang tot alle relevante info en kunnen zij de meest frequente interacties met De Watergroep volledig online uitvoeren. Vanaf het najaar 2024 zullen klanten met een digitale watermeter hun verbruik via een online platform kunnen opvolgen.

1.3 Hoeveel gemeenten en welke oppervlakte bedient het waterbedrijf in Vlaanderen?

Het verzorgingsgebied van De Watergroep omvat 177 gemeenten, waarvan er 166 volledig worden bevoorrad door De Watergroep en 11 gedeeltelijk. Het gaat om delen van West- en Oost-Vlaanderen, van Vlaams-Brabant en de volledige provincie Limburg. De oppervlakte van dit verzorgingsgebied bedraagt 7.948,15 km².

1.4 Hoe ziet de aandeelhoudersstructuur van het waterbedrijf eruit?

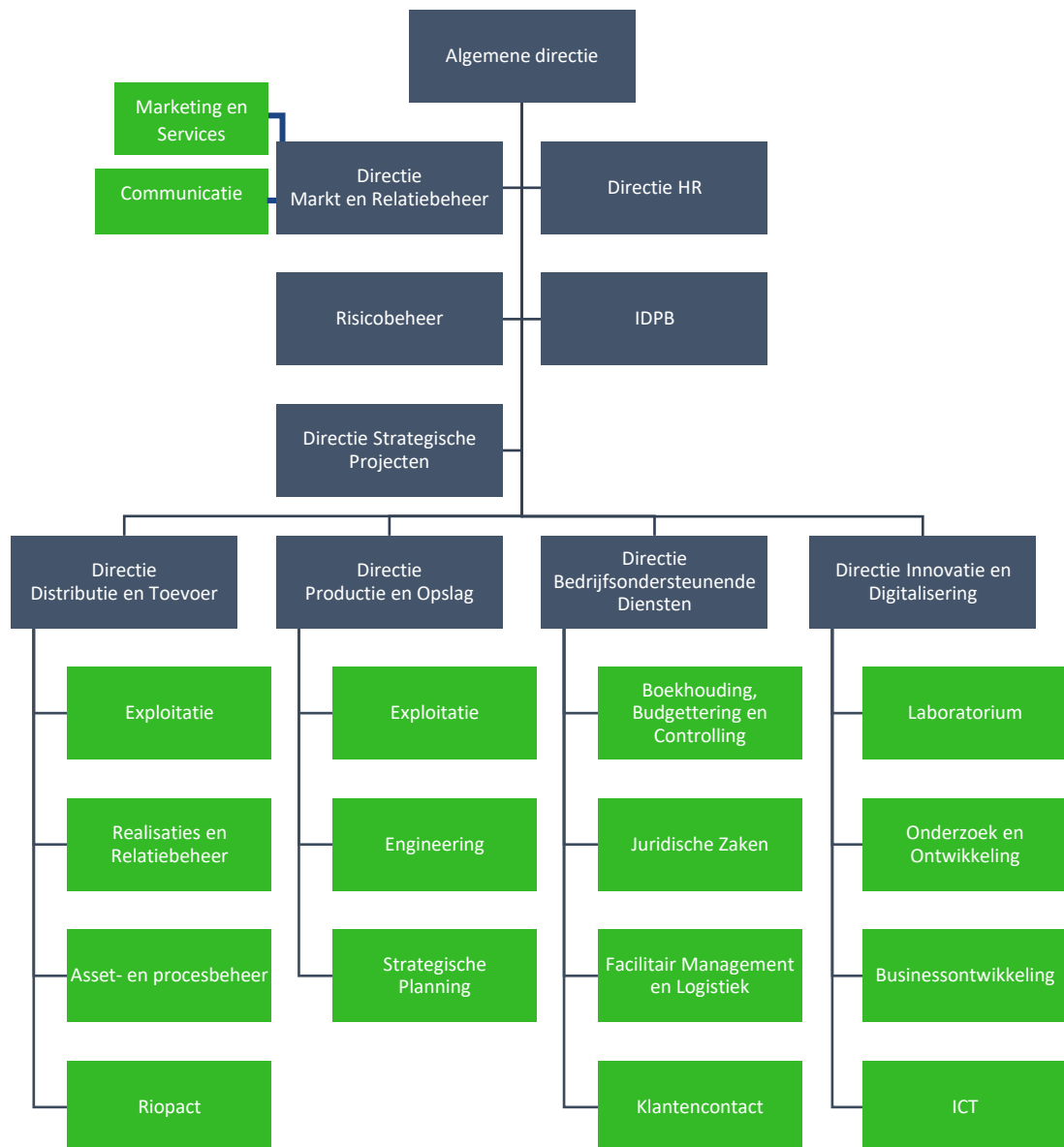
% alg. totaal (DW + RioP)	% ingeschreven aandelen	% ingeschreven kapitaal	% volgestort kapitaal	% nog te volstorten kapitaal
Gemeenten	62,78%	68,24%	58,04%	99,54%
Vlaams gewest	21,32%	14,47%	19,19%	0,00%
Provincies	1,92%	2,08%	2,75%	0,04%
Derden	0,63%	0,68%	0,77%	0,42%
De Watergroep drinkwater	86,64%	85,48%	80,74%	100,00%
Gemeenten RioP	13,35%	14,52%	19,25%	0,00%
Derden RioP	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%
De Watergroep RioP	13,36%	14,52%	19,26%	0,00%
Algemeen totaal De Watergroep	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

1.5 In welke andere ondernemingen participeert het waterbedrijf voor minstens 10%, met betrekking tot welke activiteit en voor hoeveel percent?

De Watergroep heeft volgende participaties voor meer dan 10%:

- 50% in Waterunie (gemeenschappelijke dochteronderneming van De Watergroep en Farys)
- 33,33% in Geiser (exploitatie maatschappij van KWO-systeem en wijkenergienet voor Quartier Bleu in Hasselt)
- 100% in Azulatis (water-op-maat-aanbod voor grote waterverbruikers).

1.6 Hoe ziet de structuur van het waterbedrijf eruit?

1.7 Welke beleids- en beslissingsorganen heeft het waterbedrijf en hoe verhouden ze zich tot elkaar?

De Watergroep heeft volgende beleids- en beslissingsorganen:

- **Raad van bestuur:**
De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het algemene beleid van De Watergroep.
De raad van bestuur bestaat uit 13 leden, inclusief de voorzitter. Binnen de raad van bestuur zijn 2 comités actief: het auditcomité en de consultatieve commissie voor de pensioenen.
- **Bureau van de raad van bestuur:**
Het bureau van de raad van bestuur is samengesteld als volgt:
 - voorzitter van de raad van bestuur
 - 4 leden van de raad van bestuur.
- **Algemene vergadering:**
De algemene vergadering is samengesteld uit alle vennoten van de maatschappij.
- **Aandeelhoudersbestuur drinkwater:**
Het aandeelhoudersbestuur van de drinkwaterdienst is samengesteld uit vertegenwoordigers van de provinciale en gemeentelijke vennoten van de drinkwaterdienst.
Het aandeelhoudersbestuur drinkwater geeft advies aan de raad van bestuur o.a. over:
 - het investeringsprogramma van de drinkwaterdienst
 - de tarieven
 - het budget van de maatschappij
 - de jaarrekeningen van de maatschappij
 - statutenwijzigingen
 - strategische dossiers.
- **Aandeelhoudersbestuur rioolwaterdienst**
Het aandeelhoudersbestuur van de rioolwaterdienst - Riopactcomité genoemd – is samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeentelijke vennoten van de rioolwaterdienst en van de nv Aquafin. Het Riopactcomité geeft advies aan de raad van bestuur o.a. over:
 - het investeringsprogramma van de rioolwaterdienst
 - de tarieven van de saneringsbijdragen en -vergoedingen
 - het budget van de rioolwaterdienst
 - de jaarrekeningen van de maatschappij
 - statutenwijzigingen
 - strategische dossiers.

Het **directieteam** staat in voor de dagelijkse leiding en de realisatie van de doelstellingen en strategie op langere termijn. Het directieteam van De Watergroep bestaat uit:

- de directeur-generaal
- de directeurs (Distributie en Toevoer, Productie en Opslag, Bedrijfsondersteunende Diensten, Innovatie en Digitalisering, HR, Markt en Relatiebeheer, Strategische Projecten)
- de bedrijfsrisicobeheerder
- de coördinerend preventieadviseur IDPB.

1.8 Het activiteitenverslag is terug te vinden via volgende URL:
www.dewatergroep.be/jaarverslag.

2 T200 Waterbalans (wateractiviteit)

2.1 Toelichting bij de evolutie van de waterbalans:

De evolutie van de waterbalans wordt beïnvloed door verschillende elementen:

Geplande toekomstige investeringen en samenwerkingen

De Watergroep zet verder in op **brondiversifiëring**. Zo is het de bedoeling om wanneer beschikbaar **meer oppervlaktewater** te benutten, en om voldoende grondwater te hebben als buffer om de drogere periodes te overbruggen. In Zemst zal in dit kader geleidelijk meer water afgenomen worden van water-link overeenkomstig de contractuele verplichtingen. Ook wordt er gekeken naar bijkomende opslag van water om het teveel aan water in natte perioden te stockeren voor gebruik in droge periodes, bv. via Aquifer Storage and Recovery (ASR). Werken die in een waterproductiecentrum leiden tot een verminderde productie zullen gecompenseerd worden bij een andere bron. Daarnaast zullen nieuwe waterproductiecentra leiden tot de sluiting van verouderde installaties of verminderde aankoop.

Vanaf 2025 wordt er ruw water uit Wallonië aangekocht dat in het bestaande waterproductiecentrum in Kooigem bewerkt wordt tot drinkwater. Doordat dit ruwe water opgewaardeerd wordt tot drinkwater, wordt dit bijgeteld bij de productie van drinkwater. De werken voor de uitbreiding van waterproductiecentrum De Gavers zullen vanaf 2026 zorgen voor een toename van de productiecapaciteit tot 50.000 m³/d en in piek 55.000 m³/d. De renovatiewerken aan spaarbekken 1 in Kluizen (Evergem) starten in 2024 en zullen eveneens zorgen voor een verschuiving in eigen productie en aankoop. Deze werken zullen volgens de huidige planning 3 jaar duren.

De samenwerking en toekomstige fusie met Farys in **Waterunie** hebben eveneens tot doel om de productie en aankopen te optimaliseren. De productie-installaties van De Watergroep en het uitgebreide transportnet van Farys zijn hierin complementair aan elkaar.

Verwachte verbruiken

Eén van de belangrijkste redenen om een nieuw tariefplan in te dienen is het dalende drinkwaterverbruik en de hiermee samenhangende omzetsdaling. Voor de tarifaire periode 2025-2030 gaan we uit van een jaarlijkse verbruiksdaling van 0,25% op de gereguleerde schijven.

Overeenstemmend met de verwachte verbruiken in de omzet, wordt er ook een correctie doorgevoerd op het water dat geproduceerd wordt.

Verdere reductie van het Niet in Rekening Gebrachte Water (NRW)

Er wordt vooropgesteld om een ILI (Infrastructure Leakage Index) van 0,80 te behalen tegen eind 2030. Het Niet in Rekening Gebrachte water (NRW) werd gereduceerd met 1,6 miljoen m³ in 2023 ten opzichte van 2022 en met 2,6 miljoen m³ ten opzichte van 2021. Vanaf 2024 wordt een gefaseerde reductie geïntegreerd in de waterbalans.

Productieverlies

Vanaf 2023 wordt het productieverlies gecorrigeerd met de opslag van ruw water. De ruwwateropslag wordt bepaald door het volume in het spaarbekken op 31 december af te trekken van het volume in het spaarbekken op 1 januari van datzelfde jaar. Indien het getal positief is, betekent dit dat er een zeker volume geborgen is in het spaarbekken gedurende het jaar. Dit volume moet bij waterbalansrekeningen worden meegenomen. Indien het volume negatief is, werd er meer onttrokken aan het spaarbekken dan er aangevuld werd. Ook in dit geval moet dit bij de waterbalans in rekening gebracht worden.

Bij het indienen van de masterdata waterkwantiteit als basis voor het berekenen van de waterbalans werd hier een aparte tabel voor aangeleverd. Deze zorgt ervoor dat het productieverlies 2023 finaal gecorrigeerd werd met 674.485 m³ en in realiteit 1.996.171 m³ bedroeg.

Oppervlaktewater 2023	Opslag ruwwater
WPC De Blankaart	-1218000
WPC Kluizen	1686700
WPC De Gavers	25740
WPC Dikkebus	-25115
WPC Zillebeke	205160

2.2 Toelichting bij de evolutie van het NRW en de ILI:

De berekeningen van het NRW en de ILI kijken steeds een jaar terug in de tijd aangezien het geëxtrapoleerde klantverbruik dan pas adequaat kan worden berekend op basis van het gefactureerde verbruik. Dit betekent dat de resultaten van de acties met vertraging zichtbaar zijn in de cijfers.

De **Infrastructure Leakage Index (ILI)** voor 2023 bedraagt 1,18 en toont een daling ten opzichte van 1,23 in 2022. Het Niet in Rekening Gebrachte water (NRW) werd gereduceerd met 1,6 miljoen m³ in 2023 ten opzichte van 2022 en met 2,6 miljoen m³ ten opzichte van 2021. De inspanningen binnen het Leakie-programma (programma voor de reductie van lekverlies) leveren resultaat door datagestuurde lekken op te sporen en te herstellen, de waterdruk te optimaliseren en leidingen met de juiste prioriteit te vervangen.

Tegelijk zijn er uitdagingen die zich soms duidelijk geografisch accentueren. Om doelgericht de grootste knelpunten weg te werken (op de juiste locatie), blijft het Leakie-programma sterk inzetten op betere beschikbaarheid en kwaliteit van sensordata van **debietmeters** in het leidingnet. De uitrol van nieuwe sensoren verloopt evenwel aan een lager tempo dan vooropgesteld door de complexiteit van de uitvoering o.a. voor het verkrijgen van vergunningen. Alle belangrijke hindernissen worden in een risico-inventaris beheerd op het niveau van het gehele Leakie-programma in combinatie met corrigerende acties. De uitrol van sensoren loopt samen met de versterking van de datagovernance en het in de praktijk brengen van datagestuurde operationele processen op het terrein.

Voor de tarifaire periode tot en met 2030 wordt volop doorgezet op de realisatie van het strategische Leakie-programma, zoals toegelicht in punt 6.3.5. Omwille van de kostenstijging voor leidingaanleg is een **lager investeringsritme voor leidingvervanging** vooropgesteld in de tarifaire periode 2025-2030 ten opzichte van de tarifaire periode 2023-2028. De ILI-doelstelling wordt vertraagd: tegen eind 2030 werkt De Watergroep naar een ILI-waarde van 0,80 toe, waarbij op langere termijn een verdere reductie wordt geambieerd.

2.3 Hoe voorziet het waterbedrijf in de bevoorradingzekerheid?

Overeenkomstig het drinkwaterbesluit van 20 januari 2023 beschikt De Watergroep over een **leveringsplan** en een **langetermijnvoorzieningsplan**. Het leveringsplan geeft niet alleen een schematisch overzicht van de waterketen, de beschikbare reservecapaciteit en de verbindingsmogelijkheden met andere gebieden maar ook een synthese van de aanpak om de waterlevering te garanderen, zowel in niet-verstoorde als verstoorde omstandigheden. Momenteel wordt in het kader van de samenwerking met Farys in Waterunie gewerkt aan een **gemeenschappelijk leveringsplan**. Het uitgebreide transportnet van Farys en de productie-infrastructuur van De Watergroep zijn complementair en versterken elkaar.

Het uitgangspunt is om, rekening houdend met onder meer de gevolgen van de klimaatverandering en behoefteprognoses, voldoende drinkwater te kunnen leveren aan de klanten en te blijven voldoen aan de waterleveringscontracten met andere drinkwaterbedrijven. Om dit te kunnen realiseren – en ook gebeurlijke ‘calamiteiten’ te kunnen opvangen – wordt ernaar gestreefd om steeds een productiecapaciteit beschikbaar te hebben gelijk aan de maximale historische verbruikspiek met daarboven een reservecapaciteit van 10 tot 30%, afhankelijk van onder meer verbindingen met andere zones en waterbedrijven. Naast de (reserve)capaciteit is ook de criticiteit, uitgedrukt als het aandeel capaciteit van kritische waterproductiecentra of leveringen in een zone, een belangrijke indicator. Een waterproductiecentrum of levering is kritisch wanneer een uitval leidt tot een watertekort. De Watergroep streeft ernaar om het aandeel kritische waterproductiecentra en leveringen in een zone zo laag mogelijk te houden.

Calamiteiten zijn onder meer een leidingbreuk of een uitval van productie-eenheden door defecten. Redundantie moet ervoor zorgen dat de impact van een calamiteit zoveel mogelijk beperkt wordt. Daarnaast is een snelle inzet van interventiediensten om calamiteiten of storingen op te lossen gegarandeerd via de permanente wachtdienst.

De waterleveringsplannen en het langetermijnvoorzieningsplan houden ook rekening met het aanbod en de draagkracht van de ruwwaterbronnen, en de impact van klimaatverandering. Op Vlaams niveau hebben de drinkwaterbedrijven de **impactstudie** uitgewerkt, een gezamenlijk plan voor een klimaatrobuuste drinkwatervoorziening. Dit moet de bevoorradingzekerheid ook op de langere termijn garanderen.

Brondiversificatie en **interconnectiviteit** maakt een flexibele inzet van het wateraanbod mogelijk. Hierbij is het de bedoeling om – wanneer beschikbaar en rekening houdend met het behoud van de nodige reserve in de spaarbekkens – maximaal oppervlaktewater te benutten en de grondwaterbronnen te behouden als buffer om droge periodes en piekverbruiken op te vangen (zomer-winter-buffering). De impact van klimaatverandering en extreme droogte is afhankelijk van de bron: oppervlaktewater is sneller onderhevig aan de gevolgen van droogte. Daarom zijn in het verleden een aantal oppervlaktewaterwinningen uitgerust met spaarbekkens. Grondwater vormt dan weer een grote buffer om (overvloedige) neerslag in natte periodes vast te houden en te bufferen voor gebruik in droge periodes. Ondiep grondwater reageert sneller op klimaatvariaties terwijl dieper grondwater eerder traag en in beperktere mate reageert op klimaatvariaties. De effecten van klimaatverandering worden meegenomen in de hydro(geo)logische studies. Waar opportuun, en voor zover dit de waterbalans versterkt, wordt ook het opwaarderen van rest- of afvalwater tot drinkwater onderzocht. Daarnaast wordt ingezet op het gebruik van brak water en zeewater als ultieme droogtebestendige bron. Tot slot voert De Watergroep verder onderzoek naar bijkomende opslag van water om het teveel aan water in natte perioden te gebruiken in droge periodes. Hier wordt gekeken naar Aquifer Storage and Recovery (ondergrondse opslag).

2.4 Welk beleid voert het waterbedrijf in de afweging tussen productie, inkoop en verkoop van drinkwater?

De **eigen productie van drinkwater** uit grond- en oppervlaktewater staat in voor gemiddeld ca. 72% van het volume dat afgenomen wordt door eigen klanten (huishoudelijk en industrieel). De aankopen bij andere drinkwaterbedrijven, verminderd met de leveringen, staan in voor de overige 28%.

Historisch werd, daar waar voldoende bronnen beschikbaar waren, voorzien in eigen waterproductie en eventueel ook leveringen aan andere waterbedrijven. Voor de andere regio's werd een beroep gedaan op inkoop van drinkwater. De hoofdstructuur van de drinkwaternetten zorgt ervoor dat dit grotendeels een regime is waar niet veel – zeker niet op korte termijn – van afgeweken kan worden.

Voor **inkoop en verkoop van drinkwater** zijn leveringscontracten op lange termijn afgesloten waarbinnen de standaard te leveren of af te nemen volumes vastgelegd zijn. Deze volumes worden zo goed als mogelijk geleverd/afgenomen, rekening houdend met seizoensale variaties. In functie van de waterbeschikbaarheid binnen de eigen bronnen, of deze van de andere drinkwaterbedrijven, wordt daarvan afgeweken. Een aantal leveringen van SWDE zijn grondwaterwinningen die De Watergroep zelf exploiteert. Deze leveringen kunnen dus ook flexibel gestuurd worden in functie van de eigen noden. Factoren die een impact kunnen hebben op de waterbeschikbaarheid zijn grote onderhouds- of renovatiewerken van productie-installaties én variaties in de jaarlijkse neerslag. Dit laatste heeft vooral een impact op oppervlaktewaterwinningen, maar kan zich bij langdurige droogte ook laten voelen in sommige grondwaterwinningen.

Het is ook de betrachting om de **brondiversifiëring** maximaal te benutten, over de grenzen van de waterbedrijven heen, en zeker binnen Waterunie-context. Daarom wordt ook ingezet op het verder versterken van de **interconnectiviteit**. Wanneer beschikbaar wordt maximaal oppervlaktewater benut. Dit kan uit eigen productie zijn, maar ook door aankoop van en verkoop aan andere drinkwaterbedrijven. Zo kan grondwater gespaard worden als buffer om droge periodes te overbruggen.

Door de samenwerking met Farys in **Waterunie** worden de voordelen van het uitgebreide transportnet van Farys en de brondiversifiëring binnen De Watergroep geoptimaliseerd. Door op schaal van Waterunie nieuwe inkoopcontracten te onderhandelen, kunnen niet enkel betere prijsafspraken worden bekomen maar kunnen ook gemakkelijker afspraken gemaakt worden voor flexibelere afname over de diverse leveringspunten heen (voor zover voldaan aan het globale afnamevolume).

3 T210 Typologie klanten drinkwateractiviteit

3.1 Toelichting bij de evolutie van de klanten:

Voor de evolutie van de klanten baseerde De Watergroep zich op de ramingen van de bevolkingsevolutie op gemeenteniveau door Statistiek Vlaanderen. Hierbij werd een gemiddelde genomen voor de periode 2025-2030 en dit enkel op basis van de gemeenten binnen ons leveringsgebied. Op basis hiervan komen we aan een jaarlijkse toename van 0,45%.

4 T220 Overzicht netwerk: leidingen

4.1 Toelichting bij de evolutie van de lengte van het leidingnetwerk:

We verwachten een gestage groei van het leidingnetwerk met 120 km per jaar op basis van de evolutie van de uitbreiding van het leidingnetwerk van de laatste 3 jaar.

4.2 Op welke basis worden leidingen toegewezen aan toevoer of distributie?

De leidingen worden op basis van hun functie en diameter gecategoriseerd als toevoer (diameter DN200 en groter) dan wel distributie.

4.3 Volgens welke hypothesen en/of methode gebeurde de toewijzing van de huidige infrastructuur leidingen aan de periode?

De leidingen werden toegewezen aan de diverse periodes volgens hun plaatsingsdatum gekend in het GIS (Geografisch InformatieSysteem).

4.4 Volgens welke hypothesen en/of methode werd het materiaal voor de prognoses bepaald?

De verhouding van de materialen bij leidingaanleg in 2023 is bepalend voor de opdeling bij de prognoses. Nieuw aangelegde leidingen bestaan in hoofdzaak uit kunststof en in mindere mate uit ductiel gietijzer (grote diameters).

5 T221 Overige activa

5.1 Toelichting bij de evolutie van de infrastructuur:

5.1.1 Distributie

Het volume aan gesloopte drinkwateraftakkingen en watermeters houden we de volgende jaren constant, zij het op een iets hoger niveau dan 2023. In dat jaar is er enige vertraging opgelopen als gevolg van de implementatie van het ERP Neptunus 365. Verder voorzien we in een optimale uitbreiding van ons leidingennet met bijhorende aftakkingen en watermeters. Het volume te vervangen drinkwateraftakkingen is in balans met het investeringsritme voor het vervangen van de leidingen. Het volume te vervangen watermeters wordt vooral beïnvloed door de uitrol van de digitale watermeters.

5.1.2 Productie

De hieronder gemaakte prognoses over welke activa wanneer in dienst / uit dienst zullen gaan, zijn overeenkomstig het langetermijnassetplan voor de komende jaren. Dit houdt rekening met verwachte doorlooptijden van procedures voor aankoop van bijkomende terreinen en vergunningsprocedures (omgevingsvergunning, RUP, MER ...). De ervaring leert dat de planning van grote investeringsprojecten geen exacte wetenschap is. In de hiernavolgende geplande projecten is daarmee geen rekening gehouden, maar wel in de daarmee overeenstemmende investeringsbedragen, waarbij er rekening mee gehouden werd dat slechts 75% van de projectbudgetten zal worden gerealiseerd binnen de voorziene doorlooptijd.

De klimaatgrilligheid van de voorbije jaren, waarbij lange periodes van droogte worden afgewisseld met natte periodes, bevestigt wat klimaatwetenschappers al lang voorspellen. De verwachtingen zijn dat door de klimaatverandering de extremen nog zullen versterkt worden. Om nog langere en extremere droogteperiodes te overbruggen, is er nood is aan **voldoende reservecapaciteit** en **interconnectiviteit**. De effecten van de klimaatverandering worden meegenomen in het **langetermijnassetplan**. Er wordt een adaptieve benadering vooropgesteld die inspeelt op de evoluties van vraag en aanbod. De huidige keuzes voor de bouw en optimalisering van nieuwe en bestaande assets of het verlaten van bronnen kunnen in de toekomst nog wijzigen. Een aantal scenarioanalyses is momenteel nog in uitvoering.

Hierna volgt een verklaring voor de mutaties in tabel T221.

a. Toelichting mutaties grondwaterbronnen (T221011)

2025-2030

De onzekerheid over de doorlooptijden van de te voeren procedures zorgt ervoor dat de aangeduide mutaties voor volgende in- en uitdienstnames slechts indicatief zijn.

- De grondwaterbronnen Leefdaal Veronica en Egenhoven (Egenhoven Oost en Egenhoven West) zullen tegen het einde van het tariefdossier uit dienst worden genomen. De exacte timing is afhankelijk van het bekomen van de nodige vergunningen voor de bouw van het nieuwe waterproductiecentrum Bertem en de uiteindelijke indienstname. Deze wingebieden zullen echter wel behouden blijven als strategische reserve. Dit kadert in de adaptieve benadering waarbij op (lange) termijn indien nodig wingebieden terug ingeschakeld kunnen worden.
- De grondwaterbron Leefdaal Puttebos wordt eveneens uit dienst genomen afhankelijk van de realisatie van het nieuwe waterproductiecentrum Bertem, maar blijft beschikbaar als direct inzetbare reserve, al dan niet via een mobiele behandelingsunit. Aangezien de winning als operationele reserve blijft bestaan, wordt ze niet in mindering gebracht van het aantal winningen.
- Het nieuwe waterproductiecentrum Borgloon zal het grondwater van de bronnen Voort en Wellen behandelen. Op het terrein komt ook een bijkomende krijtput (met aparte vergunning voor grondwaterwinning). Deze bijkomende krijtput wordt als bijkomende grondwaterbron opgenomen in het overzicht.
- Na de indienstname van het nieuwe waterproductiecentrum Maleizen zullen de bestaande waterproductiecentra met grondwaterwinningen van Hoeilaart en Overijse Kouterstraat uit dienst worden genomen. De winning in Hoeilaart zal als niet direct inzetbare reserve behouden blijven. Beide winningen worden in mindering gebracht in 2030.

b. Toelichting mutaties oppervlaktewaterbronnen (T221012)

2025:

- Renovatiewerken in Kluizen met verminderde productiecapaciteit in de periode 2025-2026. Het aantal bronnen blijft gelijk.

2026:

- Productie-uitbreiding in waterproductiecentrum De Gavers (+ 12.000 m³/dag) vanaf 2026. Het aantal bronnen blijft gelijk.

c. Toelichting mutaties waterproductiecentra (T221013)

2025-2030:

In de tabel werd het verschil tussen in- en uitdienstnames volgens actuele verwachte timing aangevuld. De onzekerheid over de doorlooptijden van de te voeren procedures zorgt ervoor dat dit evenwel nog kan verschuiven.

- Indienstname nieuw waterproductiecentrum in Bertem, timing afhankelijk van bekomen van vergunningen en gunningsprocedure. Waterproductiecentrum Puttebos wordt dan omgevormd tot direct inzetbare reservewinning, met een timing die afhankelijk is van waterproductiecentrum Bertem. In datzelfde jaar zullen de waterproductiecentra Leefdaal Sint-Veronica en Egenhoven

(= grondwaterbronnen Egenhoven Oost en West) definitief uit dienst genomen worden.

- Indienstname nieuw waterproductiecentrum Borgloon, gevolgd door uitdienstname waterproductiecentrum Voort (Borgloon) en uitdienstname waterproductiecentrum Wellen. De timing is afhankelijk van de gunningsprocedure voor de werken en het bekomen van vergunningen.
- Indienstname nieuw waterproductiecentrum Maleizen (Overijse), gevolgd door uitdienstname waterproductiecentra Venusberg, Sana-Tombeek, Kouterstraat (Overijse) en waterproductiecentrum Hoeilaart. De timing is afhankelijk van de aankoop- of onteigeningsprocedure, de gunningsprocedure voor de werken en het bekomen van vergunningen.
- Kouterstraat (Overijse) en waterproductiecentrum Hoeilaart. De timing is afhankelijk van de aankoop- of onteigeningsprocedure, de gunningsprocedure voor de werken en het bekomen van vergunningen.
- Indienstname nieuw waterproductiecentrum Tienen, gevolgd door uitdienstname waterproductiecentra Overlaar en Menebeek (beide Tienen). De timing is afhankelijk van de aankoopprocedure voor het terrein, de gunningsprocedure voor de werken en het bekomen van vergunningen.
- Indienstname nieuw waterproductiecentrum in Scherpenheuvel-Zichem, gevolgd door uitdienstname bestaande waterproductiecentra Scherpenheuvel en Zichem. De timing is afhankelijk van de zoektocht en aankoopprocedure voor het terrein, de gunningsprocedure voor de werken en het bekomen van vergunningen.
- Indienstname nieuw waterproductiecentrum Hasselt, gevolgd door uitdienstname bestaande waterproductiecentra Trekschuren en Willekensmolen. De timing is afhankelijk van de gunningsprocedure voor de werken en het bekomen van vergunningen.

2026-2027:

- In deze periode is de indienstname gepland van het nieuwe waterproductiecentrum De Ganzepoot (Nieuwpoort), dat tot stand komt in samenwerking tussen Aquaduin, De Watergroep en Farys. De Watergroep draagt een derde van de investeringskost, maar aangezien de exploitatie opgenomen wordt door Aquaduin wordt dit waterproductiecentrum niet in rekening gebracht bij de aantallen van De Watergroep.

d. [Toelichting mutaties watertorens, reinwaterbergingen, opslagcapaciteit reinwater \(T221014 - T221015 - T221018\)](#)

Timing nog te bevestigen in functie van verdere verfijning van het langetermijnassetplan

Watertorens:

2025

- Uitdienstname watertoren Hasselt Sint-Truidersteenweg (1.000 m³)
- Uitdienstname watertoren Willekensmolen (200 m³)
- Uitdienstname watertoren Overijse-Losweg (150 m³)

2026:

- Uitdienstname watertoren Ransberg (200 m³)
- Uitdienstname watertoren Landen (250 m³)

Reinwaterbergingen:

2025:

- Uitdienstname reservoir Meerbeek 1 (5.000 m³)

2026:

- Uitdienstname reservoir Walshoutem (300 m³)

2027:

- Uitdienstname reservoir Ransberg (1.470 m³)
- Indienstname nieuw reservoir Ransberg (2.500 m³)

2028:

- Uitdienstname reservoir Hooglede 1 (4.000 m³)
- Indienstname nieuw reservoir Hooglede 3 (16.500 m³)

2030:

- Uitdienstname reservoir Geluveld 1 (10.000 m³)
- Indienstname nieuw reservoir Geluveld 2 (16.000 m³)

Opslagcapaciteit rein water:

De wijzigingen in opslagcapaciteit zijn het gevolg van in- en uitdienstname van vorige items.

e. Toelichting mutaties opjaagstations (T221016)

2026:

- Indienstname opjager Landen
- Indienstname opjager Walshoutem (Landen)
- Uitdienstname opjager Pepijnbron (Landen)

6 Voorstelling strategie en prestaties

6.1 Welke externe uitdagingen zijn prioritair van belang voor het waterbedrijf en waarom?

- De **klimaatverandering** zet de watervoorziening onder druk. Enerzijds doen er zich frequenter langdurige periodes van droogte voor, anderzijds worden periodes van hevige regenval intenser en onvoorspelbaarder. Dit heeft een impact op zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de drinkwatervoorziening, waarbij rekening dient te worden gehouden met andere actoren binnen het waterecosysteem.
- Om een **klimaatrobuuste watervoorziening** uit te bouwen, zijn aanzienlijke investeringen nodig in de renovatie en uitbreiding van infrastructuur. We merken dat er alsmaar vaker protest komt tegen deze infrastructuurwerken en dat er een groeiend spanningsveld is tussen collectief en individueel belang. Dit heeft een impact op het ontwerp- en vergunningstraject, vertraagt het investeringsritme en kan een impact hebben op de drinkwatervoorziening.
- De **kwaliteit van de waterbronnen** dient nauwkeurig te worden gemonitord. Daartoe worden innovatieve sensoren ingezet, wat aanzienlijke investeringen vergt. Mogelijke verontreiniging dient zoveel mogelijk aan de bron te worden aangepakt, dit om de kwaliteit van het drinkwater te blijven garanderen én het behandelingsproces betaalbaar te houden.

- **Nieuwe technologieën voor waterproductie en -hergebruik** leiden tot een afnemend verbruik van de centrale watervoorziening. Daarnaast legt de nieuwe hemelwaterverordening van 2023 minimale volumes van hemelwaterputten vast en bepaalt ze dat het opgevangen hemelwater maximaal gebruikt moet worden voor toepassingen waar geen drinkwaterkwaliteit voor nodig is. Deze evoluties zijn positief vanuit een duurzaamheidsstandpunt maar zetten het huidige businessmodel van de waterbedrijven onder druk en doen het spanningsveld tussen gemiddeld waterverbruik en piekverbruik verder toenemen.
- De dreiging omwille van oorlog en cybercriminaliteit neemt wereldwijd toe. Dit vergt extra investeringen in **cybersecurity**, zowel voor klantenplatformen als voor OT-platformen.
- **Stijgende prijzen** van onder meer energie, chemicaliën en aannemerskosten zorgen voor verhoogde uitgaves. Daarnaast heeft De Watergroep haar investeringsprogramma versneld en uitgebreid, in functie van de uitbouw van een klimaatrobuuste watervoorziening en om een goed product en een optimale dienstverlening te garanderen voor haar klanten. De Watergroep waakt daarbij over de **betaalbaarheid van de waterfactuur** en het onder controle houden van de schuldgraad. Dit gebeurt ook via interne besparingen en efficiëntiewinsten.
- Daarnaast pleit De Watergroep voor een **herziening van de tariefstructuur**, zodat die beter is afgestemd op enerzijds de verbruikspatronen en anderzijds de behoefte aan voldoende investeringen. Ondanks het dalende verbruik op jaarbasis moet De Watergroep haar investeringsritme voldoende hoog houden voor het uitbouwen van een klimaatrobuuste watervoorziening (capaciteitsuitbreiding, meer interconnectiviteit, vernieuwing leidingnet). Zo kunnen wij ook in de toekomst bij piekverbruiken (tijdens lange droge periodes) voldoende en kwaliteitsvol drinkwater blijven leveren.
- De Watergroep wil beantwoorden aan de **klantenverwachting** rond haar product en dienstverlening. Dit wordt onder meer vertaald in de uitbouw van een klimaatrobuuste watervoorziening, goed functionerende klantprocessen en een innovatieve digitale dienstverlening op maat van de klant. Parallel met een verdere digitalisering is er aandacht voor digitale inclusie.

Wat zijn de belangrijkste interne uitdagingen voor het waterbedrijf en waarom?

- De Watergroep ervaart – net als vele bedrijven – dat bepaalde profielen moeilijk aan te werven zijn gezien de **schaarste op de arbeidsmarkt** (war on talent). De Watergroep zet daarom in op employer branding om zich zo te profileren als een duurzame, innovatieve en dynamische werkgever.
- De Watergroep beweegt zich binnen een snel evoluerende context, zowel op technisch, maatschappelijk als bedrijfseconomisch vlak. Er wordt ingezet op een **dynamische bedrijfscultuur** die verandering faciliteert en stimuleert en medewerkers daarbij ondersteunt.
- De Watergroep werkt tegen 1 juli 2025 aan een operationele fusie met Farys onder de naam **Waterunie**. Hiertoe loopt een voorbereidend traject dat in eerste instantie focust op strategische, juridische en financieel-fiscale aspecten en een gemeenschappelijke branding. Door deze operationele fusie kunnen efficiëntiewinsten worden geboekt bij de gemeenschappelijke uitbouw van een klimaatrobuuste en toekomstgerichte watervoorziening, waarbij de druk op de waterfactuur zo laag mogelijk kan worden gehouden.

6.2 T223 Reguliere prestaties

6.2.1 Op welke manier voorziet het waterbedrijf in een duurzame financiering van de aanwezige drinkwaterinfrastructuur?

De Watergroep heeft over de planperiode een **positieve operationele cashflow**. De operationele cashflow wordt verhoogd door een hogere omzet. Deze cashflow is echter onvoldoende om de geplande investeringen te financieren. Over de planperiode stijgt de schuld van De Watergroep daarom van 727 miljoen euro naar 1.556 miljoen euro eind 2030. Nieuwe leningen dienen niet enkel om investeringsuitgaven te bekostigen, maar ook om toenemende aflossingen en intrestlasten te kunnen betalen. Dit vreemd vermogen zal opgehaald worden via bancaire leningen, een financieringsprogramma bij de EIB en private placements.

Om de financiering van de investeringen mogelijk te maken, werd onder andere op 31 januari 2023 een dossier opgestart bij de EIB ten belope van 350 miljoen euro.

Omwille van de sterk gedaalde EBITDA door de lagere omzet en gestegen kosten legde de EIB eind 2023 evenwel een aantal specifieke, dwingende voorwaarden op tafel, temeer aangezien de prognoses voor de komende jaren geen voldoende verbetering lieten zien om het investeringsprogramma – dat gedeeltelijk gefinancierd zou worden door de EIB – uit te voeren. Vandaar dat de EIB een redelijke tariefverhoging eist alvorens ze bereid is om de investeringen te financieren. Om het dossier opnieuw op de rails te krijgen, drong de EIB onder andere sterk aan op een comfortbrief van de Vlaamse Overheid waarin het belang van en de steun aan De Watergroep uitgesproken werd. In deze comfortbrief, ondertekend door de ministers Demir en Diependaele, die ondertussen bezorgd werd aan de EIB, werd onder meer het volgende opgenomen:

- iii) De Watergroep plans sizeable investments into its drinking water network and water production facilities, as outlined in its current tariff plan (*tariefplan 2023-2028*). The Flemish Region acknowledges that De Watergroep may require an adjustment in its tariffs in the coming years, in order to enable De Watergroep to make these investments, and simultaneously maintain its robust financial standing. The Flemish Region is also aware that De Watergroep is preparing a request for an increase of its tariffs, during the current tariff plan 2023-2028. The Flemish Region will use its best efforts to support De Watergroep, if it seeks a reasonable adjustment of tariffs, which shall be set in consultation with the regulator, the Vlaamse Milieumaatschappij.

De EIB stelt verder een aantal concrete voorwaarden die in aanloop naar een kredietbeslissing indicatief werden meegedeeld aan De Watergroep. Naar verwachting zal, na goedkeuring van het krediet, de kredietovereenkomst minstens twee en wellicht drie financiële convenanten bevatten waaraan De Watergroep gedurende de hele looptijd van het krediet bij de EIB zal dienen te voldoen. De convenanten die met zeer grote waarschijnlijkheid in het finale contract zullen worden opgenomen, zijn een solvabiliteitsratio van minimum 40% en een ratio (netto)schuld t.o.v. EBITDA die onder de 9 dient te blijven.

6.2.2 Welke aanpak hanteert het waterbedrijf voor het duurzaam beheer van de aanwezige drinkwaterinfrastructuur?

- *Hoe komt het waterbedrijf tot een evenwicht tussen prestaties, kosten en risico?*

De Watergroep werkt aan een **integraal assetbeheer** gebaseerd op de ISO55000-principes. Daarvoor zijn op verschillende niveaus de risicocriteria vastgelegd. Binnen de leveringsplannen en de langetermijnvoorzieningsplannen werden de risicofactoren afgestemd en beter verfijnd. Zo varieert de te behalen marge op de capaciteitsfactor tussen de 10 en 30% afhankelijk van de interconnectiviteit en de criticiteit van de site. Daarnaast zijn de risico's van de conditiestaatmetingen van de assets beter uitgewerkt zodat het risico op de meest efficiënte manier kan worden weggewerkt. Met gericht onderhoud en (deel)renovaties wordt steeds gezocht naar de meest kostenefficiënte manier om de risico's te mitigeren.

- *Waarmee worden beslissingen onderbouwd en geprioriteerd?*

De noodzaak om te renoveren of uit te bereiden is geobjectiveerd door de risicocriteria. Deze criteria worden jaarlijks geëvalueerd en verfijnd zodat dit kan leiden tot gerichte acties die het meest bijdragen tot het wegwerken van het risico. De hoogste risico's worden eerst ingepland. Per project wordt een businesscase uitgewerkt.

- *Welke verbeteringen aan de betreffende aanpak zijn gepland tijdens de tarifaire periode?*

De afwegingscriteria worden jaarlijks geëvalueerd en verfijnd. Voor de distributieleidingen werkt De Watergroep zoveel mogelijk in synergie met andere nutsbedrijven en openbare besturen om de kosten te drukken. Daarnaast worden in het kader van Leakie (programma lekreductie) zoveel mogelijk risicoleidingen vervangen. Deze twee criteria zullen nog meer op elkaar afgestemd worden. Voor de komende tarifaire periode wordt voor distributieleidingen het huidige vervangingsritme van 1,30% aangehouden. Dit biedt de mogelijkheid om de afwegingscriteria te verfijnen. Meegaan in synergie drukt de kosten maar is niet steeds wenselijk naar prioritering toe, wat druk zet op de investeringsuitgaven. Deze beslissingsboom zal tijdens de tarifaire periode geoptimaliseerd worden zodat de leidingassets op de meest rendabele manier vervangen worden.

6.2.3 Geef voor iedere asset waarbij derden een tussenkomst betalen aan wie ze zijn, waarom ze een tussenkomst betalen en verduidelijk hoe het bedrag samengesteld is.

6.2.3.1 Asset drinkwaterleidingen

Het verkavelingsreglement van De Watergroep bevat de praktische en administratieve voorschriften waar rekening mee gehouden moet worden bij de aanleg van nieuwe drinkwaterleidingen voor een verkaveling. Het verkavelingsdocument staat op de website van De Watergroep:

<https://www.dewatergroep.be/nl-be/drinkwater/reglementering/verkavelingsreglement>. Dit

reglement legt de modaliteiten vast met betrekking tot:

- de aanleg van de infrastructuur voor distributieleidingen van drinkwater bij het indienen van een nieuwe verkavelingsaanvraag,
- een verkavelingswijziging,
- een gezamenlijke stedenbouwkundige aanvraag voor groepsbebouwing,
- de realisatie van een bedrijventerrein en de administratieve en financiële afhandeling ervan.

Het reglement bevat een prijzentabel met de tarieven die toegepast worden voor de drinkwateruitrusting van elke nieuwe verkaveling. Aanpassingen en verplaatsingen van leidingen zijn volgens offerte op maat.

De prijzen zijn tot stand gekomen na een kostprijsberekening op verkavelingsprojecten. De kostprijs bestaat uit directe kosten die toegewezen kunnen worden aan die verkavelingsprojecten en indirecte kosten die via een verdeelsleutel worden toegewezen.

6.2.3.2 *Asset drinkwateraftakkingen*

Prijsbepaling huishoudelijke aftakkingen

De tarieven voor de uitvoering van een aftakking staan op de website van De Watergroep: <https://www.dewatergroep.be/nl-be/drinkwater/tarieven>. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een standaardaftakking en geen standaardaftakking.

Prijsbepaling industriële aftakkingen

Onder een industriële aftakking wordt verstaan: een aftakking met één of meerdere hoofdwatmeter(s) DN \geq 40. Een medewerker van De Watergroep komt ter plaatse de situatie opmeten. Hij maakt een plan op, bepaalt de diameter op basis van het te verwachten verbruik en berekent de prijs van de aftakking. Nadien bezorgt De Watergroep een offerte op maat aan de klant, met een overzicht van de prijs van de aftakking en een schets. De procedure staat op de website van De Watergroep: www.dewatergroep.be/nl-be/drinkwater/wat-te-doen-bij/bouwen-en-verbouwen.

6.2.4 *Hoe vertaalt het waterbedrijf de uitdagingen en het duurzaam beheer van de drinkwaterinfrastructuur naar de reguliere, dagdagelijkse doelstellingen die ze zich stelt?*

De grote uitdaging van de komende jaren is de drinkwatervoorziening klimaatrobuust maken. Om dit te realiseren, heeft De Watergroep verschillende doelstellingen op tactisch en operationeel niveau vertaald in diverse projecten die kunnen worden gebundeld rond volgende thema's:

- renovatie en uitbreiding infrastructuur voor productie, opslag, distributie en toevoer (zie T220 en T221)
- brondiversificatie en bronbeheer (zie T200)
- terugdringen lekverlies (zie T224).

6.3 T224 Strategische prestaties

6.3.1 *Hoe vertaalt het waterbedrijf de uitdagingen naar strategische doelstellingen?*

De Watergroep werkt binnen een **managementcyclus** aan het regelmatig updaten van de strategische uitdagingen en risico's en het definiëren van strategische doelstellingen en projecten. Binnen deze cyclus worden de bedrijfsrisico's jaarlijks geëvalueerd en wordt de strategische projectportfolio geëvalueerd en bijgestuurd. Daarnaast worden de strategische ambities en de omgevingsanalyse periodiek geactualiseerd. De opvolging van dit alles gebeurt via de strategische performantie-indicatoren, die per kwartaal worden gerapporteerd aan de raad van bestuur.

6.3.2 Overzicht strategische doelstellingen

Referentie doelstelling	Strategische doelstelling	KPI	Berekening KPI	Referenties gekoppelde investeringen
T224003	Klantentevredenheid verhogen	NPS	De NPS waarde is het verschil tussen het percentage promotors en criticasters en wordt uitgedrukt in een absoluut getal.	T224006, T224007, T224008
T224004	Schuldgraad onder controle houden	Schuldgraad	Netto schuld/EBITDA	T224006, T224007, T224008
T224005	Terugbrengen niet in rekening gebracht verbruik (NRW)	ILI	Werkelijke lekverliezen (CARL)/onvermijdelijke verliezen (UARL)	T224007, T224008

6.3.3 Doelstelling 1: klanttevredenheid verhogen

Op basis van een jaarlijkse tevredenheidsbevraging bij de klanten wordt de **NPS (Net Promotor Score)** berekend. Op de vraag 'Hoe tevreden ben je over De Watergroep?' kunnen de respondenten antwoorden met een score van 1 t.e.m. 10. Het % promotors (score 9-10) – het % criticasters (score 1-6) levert de NPS op. Een NPS van 0 of hoger wordt als goed beschouwd. De Watergroep streeft ernaar de NPS in de tariefperiode geleidelijk aan te laten stijgen tot +10.

Deze doelstelling wordt onder meer bereikt via de uitvoering van de strategische projecten **Productie en Opslag**, het investeringsprogramma **Distributie en Toevoer** en het project **digitale watermeters**. Deze investeringsprogramma's zorgen ervoor dat de klanten ook in de toekomst kunnen genieten van voldoende kwaliteitsvol drinkwater, dit binnen de context van klimaatverandering en andere factoren zoals de druk op de kwaliteit van het ruwe water. Naast de investeringsprogramma's zijn er **andere acties** die bijdragen tot het verhogen van de klanttevredenheid: verder uitbouwen van een klantcentrische bedrijfscultuur, het uitwerken van customer journeys in het kader van procesverbetering, tevredenheidsbevragingen, een combinatie van digitalisering met aandacht voor digitale inclusie ... Tot slot zet De Watergroep in op **communicatie** die enerzijds een verhoogd bewustzijn creëert over de waarde van water en anders werkt rond prijsperceptie. Dit gebeurt onder meer door communicatie over duurzaam watergebruik, investeringen en innovatieve projecten in het kader van de klimaatverandering, aandachtspunten rond kwaliteit en bronbescherming, campagnes (4 euro om een jaar kraanwater te drinken, kraanwater = gaanwater ...).

6.3.4 Doelstelling 2: schuldgraad onder controle houden

De Watergroep waakt erover bij de uitvoering van het ambitieuze investeringsprogramma ook **financieel gezond te blijven**. Om de financiële haalbaarheid van de investeringsuitgaven te verzekeren, plaatste de raad van bestuur van De Watergroep een maximumnorm op de schuldgraad. Tijdens de tarifaire periode zal de nieuwe indicator '**nettoschuld/EBITDA**' gebruikt worden. De verhouding dient **lager dan negen** te blijven om de schuldenlast betaalbaar te houden. Deze norm is in de sector afgestemd als bovengrens om een beroep te kunnen blijven doen op externe financieringsbronnen en het bedrijf financieel gezond te houden.

In het bijzonder heeft de EIB de norm ook opgenomen in de indicatieve financieringsvoorwaarden die, na goedkeuring van de kredietaanvraag, wellicht zullen worden opgenomen in de kredietovereenkomst, zie hiervoor ook hoofdstuk 6.2.1.

6.3.5 Doelstelling 3: NRW terugdringen

Om de beschikbare watervoorraden zo efficiënt mogelijk te benutten, is het cruciaal om het NRW (Niet in Rekening gebracht Water) terug te dringen. Voor de tarifaire periode tot en met 2030 wordt volop doorgezet op de realisatie van het strategische Leakie-programma. Omwille van de kostenstijging voor leidingaanleg is een lager investeringsritme voor leidingvervanging vooropgesteld in de tarifaire periode 2025-2030 ten opzichte van de tarifaire periode 2023-2028. Tegen eind 2030 werkt De Watergroep naar een ILI-waarde van 0,8 toe, waarna een verdere reductie wordt geambieerd.

Gezien de moeilijke economische context focust De Watergroep op zo hoog mogelijke kostenefficiëntie voor reductie van NRW, en zet daarbij in op digitalisering, nieuwe technologie en nieuwe samenwerkingsverbanden. Zo wordt een NRW-ecosysteem opgestart via het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) van Vlaio en worden innovatieve onderzoeksprojecten uitgevoerd zoals SmartWaterConnect samen met industriële en onderzoekspartners (eveneens met

steun van Vlaio) om onder meer data van digitale watermeters in te zetten voor snellere en efficiëntere lokalisatie van lekken.

6.4 Investeringsprogramma's (gekoppeld aan strategische KPI's)

6.4.1 Op welke manier stelt het waterbedrijf de investeringsprogramma's op?

6.4.1.1 Productie- en opslaginfrastructuur

De investeringsprojecten voor productie- en opslaginfrastructuur (winningen, waterproductiecentra, pompgroepen, watertorens en reservoirs) werden als volgt geïdentificeerd:

- In samenwerking met de andere drinkwaterbedrijven werd binnen AquaFlanders de **impactstudie** uitgewerkt. Doel van deze studie was het in kaart brengen op Vlaams niveau van noodzakelijke investeringen om de drinkwatervoorziening te versterken, rekening houdend met de impact van de klimaatverandering. De resultaten zijn opgenomen in het **strategisch plan waterbevoorrading** (SPWv2) van de Vlaamse overheid en zijn verwerkt in dit tariefplan.
- In het kader van de **strategische planning** van haar assets hanteert De Watergroep voor het identificeren van nieuwe projecten een systematische aanpak die zowel de huidige **conditie** van de installaties als de bijhorende **risico's** in overweging neemt. Deze methode waarborgt dat de investeringen niet alleen reactief zijn, maar ook strategisch gericht zijn op het versterken van de infrastructuur op lange termijn en bijdragen tot een klimaatrobuuste watervoorziening. Deze aanpak begint met genormeerde conditiestaatmetingen, aangevuld met gedetailleerde vragenlijsten over de toestand van de infrastructuur om tekenen van veroudering en slijtage te identificeren. Naast deze conditiebeoordeling worden de **waterleveringszekerheidsplannen** geplaatst waarin door middel van risicobeoordeling risico's met een negatieve impact op de kwaliteit van het geleverde water en de continuïteit van de dienstverlening in kaart gebracht worden. Deze waterleveringszekerheidsplannen omvatten de volledige waterketen van bron tot klant en worden opgemaakt overeenkomstig de bepaling in het drinkwaterbesluit van 20 januari 2023. Uit de waterleveringszekerheidsplannen komen investeringsnoden maar ook mogelijkheden tot definitieve uitdienstname van installaties en toevoerleidingen. **Prioritering** van projecten gebeurt op basis van scenarioanalyses, met voorrang voor de meest kritische installaties met de hoogste risico's. Deze werkwijze leidt tot een langetermijnassetplan gebaseerd op levenscyclusbeheer en risico's in de waterketen.

Dit investeringsprogramma versterkt niet alleen onze huidige infrastructuur, maar legt ook de basis voor een duurzame, betrouwbare, toekomstgerichte en klimaatrobuuste drinkwatervoorziening.

6.4.1.2 Distributie en toevoer

Voor het langetermijninvesteringsprogramma Distributie en Toevoer verwacht De Watergroep allereerst een verderzetting van de gestage groei van haar leidingennet, gegeven de betonstop die tegen 2040 is afgekondigd. Tezelfdertijd optimaliseert De Watergroep haar waterleveringszekerheid op een duurzame wijze, wat in sommige scenario's bijkomende leidingen vereist. Al deze projecten worden als **uitbreidingsinvesteringen** beschouwd en omvatten zowel distributieleidingen als toevoerleidingen.

Verder houdt De Watergroep haar **bestaande leidingennet** in stand door de juiste keuzes te maken bij het onderhoudsproces of de vervanging van assets. Om de toekomstige investeringsgolf voor de vervanging van assets beheersbaar te houden, dient De Watergroep de vervangingsinvesteringen in het kader van distributie- en toevoerprojecten minstens op het niveau van het jaar 2023 aan te houden. Rekening houdend met de prioritering van al deze projecten zal De Watergroep de uitvoering van leidingwerken maximaal in synergie met wegenis- en rioleringswerken of andere nutswerken nastreven. Getuige hiervan is onder andere het lidmaatschap van De Watergroep bij

Synductis, waarbij niet enkel de operationele samenwerking maar ook de langetermijnplanning op elkaar wordt afgestemd.

6.4.2 Overzicht investeringsprogramma's

Referentie investeringsprogramma	Omschrijving	KPI	Berekening KPI	Totaal budget	Volledige periode	Referenties gekoppelde doelstelling
T224006	Strategische projecten Productie en Opslag	Investeringsuitgaven strategische projecten in €	Gerealiseerd investeringsvolume in €	309,2 miljoen euro voor de periode 2025-2030	Doorlopend investeringsprogramma	T224003, T224004
T224007	Investeringsprogramma Distributie en Toevoer	Vervangingsritme %	aantal km vervangen leidingen/totale lengte van het leidingnet (basisjaar 2023)	147 miljoen euro per jaar	Doorlopend investeringsprogramma	T224003, T224004, T224005
T224008	Digitale meters	% geïnstalleerde digitale meters	aantal geïnstalleerde digitale meters/ totaal aantal watermeters	162,5 miljoen euro	2021-2033	T224003, T224004, T224005

6.4.3 Toelichting investeringsprogramma Productie en Opslag

De geplande investeringsprojecten worden onderverdeeld in 2 strategische programma's:

6.4.3.1 *Versterken van de brondiversificatie, productiecapaciteit en interconnectiviteit voor een klimaatrobuuste drinkwatervoorziening (link met ambitie 'transitie klimaatrobuuste watervoorziening')*:

- **Project Leiding Vivaqua-Maleizen en clusterproject Maleizen (clustering waterproductiecentrum Sana en waterproductiecentrum Venusberg in Overijse)**
In de regio Hoeilaart-Overijse staan een aantal bronnen kwalitatief en kwantitatief onder druk. Het betreft de winningen van Hoeilaart en Overijse Kouterstraat. In de ondiepe freatische deelwinningen worden nitraten en pesticiden aangetroffen. De diepe afgesloten deelwinningen staan onder druk door putverstopping en relatief beperkte opbrengst. Door de verbinding te maken met het toevoersysteem van Vivaqua kunnen deze winningen verlaten worden. De wingebieden zullen behouden blijven als niet direct inzetbare strategische reserve om eventuele toekomstige evoluties in de watervraag op te vangen. Deze leiding zal de verbinding maken met de nieuwe site in Maleizen. Op deze site zal ook het water van de grondwaterwinningen Sana en Venusberg behandeld worden en zal een wateronthardingsinstallatie zorgen voor zacht water in de regio.

- **Project Leiding Eisden-Tienen**
Dit project wordt vermeld in het tariefdossier zonder budgettaire impact. De scenario-analyse is in uitvoering. Doel is het versterken van de interconnectiviteit tussen de regio's die momenteel bevoorrad worden door een reeks grondwaterbronnen in de zone vanaf Maasmechelen/Eisden tot Tienen. Het betreft kwetsbare grondwaterbronnen in Zuid-Limburg en het zuidoosten van Vlaams-Brabant die ten gevolge van de klimaatverandering en toenemende impact vanuit de omgeving onder druk dreigen te komen omwille van:
 - impact op de omliggende natuur
 - risico op negatieve effecten door het droogvallen van veenlagen (in combinatie met droogteperiodes)
 - droogtegevoeligheid waarbij de capaciteit van de winning beïnvloed wordt
 - sterke beïnvloeding van de kwaliteit van het ruwe grondwater door voornamelijk nitraten en pesticiden.In combinatie met de beperkte interconnectiviteit is de criticiteit in de betrokken zones hoog. Met de leidingversterking kan er meer grondwater uit de waterwinningen van Eisden en Meerswijk, en nadien ook mogelijks van het reservegebied Meerheuvel in Dilsen-Stokkem, via Zuid-Limburg naar Tienen gestuurd worden. In de winningen van Eisden en Meerswijk, die gelegen zijn in mijnverzakkingsgebied, is er momenteel nog een reservecapaciteit van ongeveer 7,3 miljoen m³/jaar die vergund is maar niet ten volle benut wordt. Ook zal in scenarioanalyse onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn om bijkomend mijnverzakkingswater van de Vrietselbeekbemaling in te zetten. Bij realisatie van dit project neemt de criticiteit van de installaties in de betrokken zones af tot aanvaardbaar niveau:
 - De exploitatie van de diverse grondwaterwinningen kan geoptimaliseerd worden in functie van de draagkracht van de waterlaag, natuurontwikkeling en/of andere doelen.
 - Er is meer flexibiliteit en een betere inzet van de reservecapaciteit bij calamiteiten en/of onderhoudswerken door optimalisatie van de brondiversificatie.

- Het is mogelijk winningen te verlaten bij toename van verontreinigingen.
- Er is mogelijkheid tot het optimaliseren van investeringsnoden in de betrokken assets.

Een bijkomend voordeel is dat het water uit de mijnverzakkingsgebieden van nature zacht is en niet onthard hoeft te worden, wat ook een energie- en milieuwinst is ten opzichte van het water uit de huidige winningen in het zuiden van Limburg.

Gekoppelde projecten:

- renovatieproject waterproductiecentrum Eisden (optimalisatie bestaande winning en onderzoek om Vrietselbeek in te zetten),
- project nieuwe winning Overhaem (clusterproject waterproductiecentrum Diets-Heur en waterproductiecentrum Lauw, beide kwetsbare winningen en waterproductiecentrum Lauw gelegen in natuurgebied),
- clusterproject waterproductiecentrum Borgloon en (gedeeltelijke) afbouw waterproductiecentrum Bovelingen,
- clusterproject Kortessem (wateronthardingsproject).

Een aantal van deze projecten is niet nominatief in het tariefdossier opgenomen omdat de uitgaven niet binnen de tariefperiode zullen vallen.

- **Clusterproject Tienen (clustering van de waterproductiecentra Menebeek, Groot-Overlaar en Hélécine) en Tiense Watervelden (bijkomende alternatieve waterbron)**

Het project betreft in een eerste fase het clusteren van de bestaande waterproductiecentra Menebeek, Groot-Overlaar en Hélécine met waterontharding, en in een 2de fase het inzetten van het restwater uit de suikerproductie (bietenwater) als een alternatieve bijkomende bron voor drinkwaterproductie. Dit project zet hiermee in op het versterken van de brondiversificatiestrategie en op het leveren van zacht drinkwater.

- **Projecten renovatie spaarbekken 1 in Kluizen (Evergem), renovatie waterproductiecentrum, optimalisering spaarbekkens door uitbreiding productiecapaciteit en verbinden van het waterproductiecentrum met het toevoernet van Farys in Merendree (project Kluizen-Merendree - Waterunie)**

- **Renovatie spaarbekken 1**

De werken om de lekdichtheid te herstellen van spaarbekken 1 in Kluizen zijn gestart in 2024 en zullen volgens actuele planning 3 jaar duren. Met de 2 spaarbekkens beschikt De Watergroep over een opslagcapaciteit van 11 miljoen m³ oppervlaktewater. De spaarbekkens worden gevuld met oppervlaktewater in natte periodes om de droge zomerperiode te overbruggen. Een herstel van spaarbekken 1 is noodzakelijk om ook in de toekomst droge periodes te overbruggen.

- **Renovatie waterproductiecentrum:**

Om de betrouwbaarheid en kwaliteit te kunnen blijven garanderen, is er nood aan de vernieuwing van het oudste deel van de behandelingsinstallatie. Deze werken starten na de renovatiewerken aan spaarbekken 1.

- **Uitbreiding productiecapaciteit en verbinding realiseren met toevoernet van Farys:**

- Testen hebben aangetoond dat een bijkomende waterinname vanuit het Afleidingskanaal ter hoogte van Stoktevijver de mogelijkheid biedt om in het voorjaar extra water aan te voeren naar de spaarbekkens om deze zo langer gevuld te houden met het oog op het overbruggen van droge zomerperiodes. De scenarioanalyse om de opportuniteiten van deze potentiële bijkomende waterinname in kaart te brengen, is in uitvoering.

- De piekproductiecapaciteit wordt uitgebreid naar (ontwerp) 80.000 m³ per dag (momenteel ca. 50.000 m³/dag).
 - Er komt een verbinding van het drinkwaterproductiecentrum van De Watergroep in Kluizen met de grote transportas Brussel-Oostende van Farys met bidirectionele uitwisselingsmogelijkheid. Door deze verbinding kan de beschikbare bergings- en productiecapaciteit optimaler ingezet worden voor een groot deel van Oost- en West-Vlaanderen. Vooral in extreme droogte kan dit verminderde capaciteit op andere bronnen en/of leveringspunten deels opvangen. Onder meer is de afhankelijkheid van de levering van water-link uit het Albertkanaal een risico. Studies hebben aangetoond dat het risico op droogvallen van de Maas en de aanvoer naar het Albertkanaal zal toenemen ten gevolge van de klimaatverandering. Met dit project kan een verstoorde levering van water-link deels opgevangen worden. Bij problemen in Kluizen kan ook omgekeerd ondersteuning geboden worden vanuit het transportnet van Farys en andere geïnterconnecteerde bronnen.

- **Waterproductiecentrum De Ganzepoot (in samenwerking met Aquaduin en Farys)**

De investeringskost bedraagt voor De Watergroep 1/3 van de totale investeringskost.

 - Dit waterproductiecentrum levert een bijkomende normale productiecapaciteit van 12.000 m³ per dag die ook kan aangewend worden in droge periodes. Bij extreme en langdurige droogte kan overgeschakeld worden op zeewater. Bij productie van drinkwater uit zeewater wordt de productiecapaciteit geschat op 7.200 m³ per dag.
 - Ter hoogte van het sluiscomplex De Ganzepoot lozen verschillende waterlopen zoet tot brakwater naar de zee. Twee van deze waterlopen, het kanaal Plassendale-Nieuwpoort en de IJzer, werden na onderzoek als potentiële bronnen voor drinkwaterproductie geïdentificeerd. De ligging aan de afwatering naar zee (cf. IJzergeul) zorgt ervoor dat er in geval van extreme droogte altijd water beschikbaar is. Dit is weliswaar zout water stroomafwaarts van het sluiscomplex.
 - In functie van de beschikbaarheid zal er geopteerd worden voor de best beschikbare bron, dus het water met het laagste zoutgehalte. De behandeling zal bestaan uit membraantechnologie. Schakelen naar zeewater zal enkel overwogen worden in functie van optimaal brongebruik, kostprijs en energieverbruik.
 - Door de aanwezigheid van het bestaande pompstation Novus Portus op 400 m van het sluiscomplex, waarbij de bestaande veiligheidsleiding uitwisseling van drinkwater tussen Aquaduin, Farys en De Watergroep mogelijk maakt, focust de investering zich op de productie van drinkwater. Dit project komt de 3 waterbedrijven ten goede in het kader van een klimaatrobuuste watervoorziening.

- **Aquifer Storage and Recovery (ASR)-projecten (Waterunie)**
 - Het gaat om projecten in onderzoek die budgettair niet expliciet in het tariefdossier zijn opgenomen. Voor de realisatie van grondwaterputten en het onderhoud van de infrastructuur is een jaarlijks vast investeringsbudget opgenomen.
 - Blue Deal-projecten Deeper Blue (Aalst/Hofstade) en Batteau (Oudenaarde en Gijzegem):
Beide projecten onderzoeken de mogelijkheden van ASR voor de seizoensgebonden opslag van (drink)water in de sokkelaquifer. Het

subsidiebedrag van het project Deeper Blue bedraagt 75% van 2.139.687 euro en van het project Batteau 75% van 755.000 euro.

In het project Deeper Blue is de bron opgewaardeerd effluent van de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Aalst. In het project Batteau is de bron drinkwater.

- **Renovatieproject waterproductiecentrum De Gavers (afroning masterplan)**
Het masterplan voor de volledige renovatie van het waterproductiecentrum De Gavers wordt afgerond. Met dit project wordt eveneens de productiecapaciteit verhoogd tot maximaal 55.000 m³/d. Deze winning onttrekt oppervlaktewater uit het kanaal Kortrijk-Bossuit, dat op zijn beurt gevoed wordt door de Schelde. Klimaatscenario's hebben aangetoond dat er steeds voldoende water beschikbaar zal zijn om te voldoen aan deze vraag, ook bij een gewijzigd klimaat. Dit project kadert in de uitbouw van een klimaatrobuuste watervoorziening, in uitvoering van de strategie om maximaal oppervlaktewater te benutten in functie van de beschikbaarheid en te komen tot brondiversificatie in combinatie met de exploitatie van onder meer de diepe grondwaterwinningen in de carboonkalk (Spiere en Pecq-St-Léger).

6.4.3.2 *Realiseren van het risicogebaseerde lange termijn assetplan voor de instandhouding, vernieuwing en optimaliseren van de productie-, opslag- en transport assets (link met ambitie 'partner in integrale watersystemen')*

Het merendeel van het patrimonium van De Watergroep werd aangelegd/gebouwd in de decennia toen er nog sterke groei van het drinkwaterverbruik was en deze investeringen gepaard gingen met nieuwe inkomsten. Een ambitieus investeringsprogramma is nodig om een inhaalbeweging uit te voeren en deze assets op relatief korte termijn te vernieuwen. Ook wordt De Watergroep geconfronteerd met nieuwe stoffen die bijkomende en/of aangepaste behandelingsstappen vereisen.

- **PFAS-verwijdering:**
In 2023 werd een nieuw drinkwaterbesluit van kracht. Hierin zijn nieuwe normen voor PFAS-concentraties in het drinkwater vastgelegd. Vanaf 12 januari 2026 ligt de norm voor PFAS-totaal en PFAS-20 respectievelijk op 500 ng/l en 100 ng/l. In 2028 wordt de EFSA-4-streefwaarde van 4 ng/l van kracht. Op basis van een meetcampagne blijkt dat er geen problemen te verwachten zijn voor de somparameters PFAS-20 en PFAS-totaal. Er is wel een verhoogd risico voor de somparameter EFSA-4 vastgesteld in alle oppervlakte-waterwinningen (waterproductiecentra Kluizen, De Gavers, De Blankaart, Zillebeke en Dikkebus) en 6 grondwaterwinningen (waterproductiecentrum Snellegem, waterproductiecentrum Zele, grondwaterwinning Abdij (waterproductiecentrum HAC Haasrode), waterproductiecentra Sint-Rémy-Geest, Koevoet en Leut). Oplossingsrichtingen voor de problematiek zijn verlaten/afschakelen van verontreinigde grondwaterputten, mengen en/of behandelen (actieve kool, harsen). De bijkomende investeringskosten worden geraamd op jaarlijks 1.500.000 euro voor volgende tariefplanperiode.
- **Versterkingsleiding Toevoer Mechelen-Leuven (Oud-Heverlee) en versterkingsleiding Aarschot-Haacht (Tremelo) voor grotere leveringszekerheid Noord-Oost-Brabant**
Beide leidingprojecten zijn noodzakelijk om de leveringszekerheid in Leuven en omgeving te versterken. Het betreft geïdentificeerde bottlenecks in het leidingnet.

- **Nominatief opgenomen projecten vernieuwing/clustering waterproductiecentra (voor zover nog niet eerder vermeld) op basis van conditiestaat en rekening houdende met risico's onder meer in functie van leveringszekerheid en criticiteit**
 - **Nieuwbouwproject waterproductiecentrum Hasselt:**
Dit project omvat de vervanging van de verouderde waterproductiecentra Willekensmolen en Trekschuren in Hasselt door één nieuw waterproductiecentrum dat het water van beide winningen zal behandelen. Deze installatie is kritisch (cf. waterleveringszekerheidsplan) voor de watervoorziening in de regio. De bedrijfszekerheid op lange termijn moet gegarandeerd blijven.
 - **Nieuwbouwproject waterproductiecentrum Ossenweg (Zoutleeuw):**
Dit project omvat de volledige vernieuwing van waterproductiecentrum Ossenweg in Zoutleeuw, waarbij ook de multi-inzetbaarheid van de winningsputten met waterproductiecentrum Nieuwerkerken zal worden onderzocht ter versterking van de leveringszekerheid. Dit waterproductiecentrum is kritisch (cf. waterleveringszekerheidsplan). Nieuwbouw is nodig om de bedrijfszekerheid op lange termijn te garanderen.
 - **Clusterproject Zichem-Scherpenheuvel (clustering waterproductiecentrum Zichem en waterproductiecentrum Scherpenheuvel):**
De waterproductiecentra van Zichem, Scherpenheuvel en Diest worden geclusterd in één nieuw waterproductiecentrum. Deze winningen zijn kritisch voor de leveringszekerheid van de regio en zijn verouderd. De bedrijfszekerheid op lange termijn moet gegarandeerd blijven.
 - **Nieuwbouwproject waterproductiecentrum Aarschot**
Dit waterproductiecentrum is belangrijk voor de leveringszekerheid in de regio en is verouderd. Nieuwbouw is nodig om de bedrijfszekerheid op lange termijn te garanderen.
 - **Clusterproject Borgloon (clustering waterproductiecentra Voort en Wellen) en uitbreiding in functie van de (gedeeltelijke) afbouw van waterproductiecentrum Bovelingen (Heers), met waterontharding**
Dit clusterproject bestaat uit de gezamenlijke behandeling en waterontharding van grondwater van de winningen van Voort en Wellen en uitbreiding in functie van de (gedeeltelijke) afbouw van waterproductiecentrum Bovelingen. Dit project moet zorgen voor een verdere waterontharding in de regio, en is gekoppeld aan de omgevingsvergunning van Bovelingen, die beperkt werd in de tijd. Deze vergunning is toegekend voor 5 jaar tot 22-05-2029. In de vergunningsvoorwaarde is bijkomend deze voorwaarde opgenomen: 'Van zodra het waterproductiecentrum Borgloon voldoende drinkwater kan leveren aan het verzorgingsgebied van de winning van Bovelingen wordt de winning van Bovelingen nog minimaal ingezet'. Dit clusterproject is prioritair. Tevens wordt met de project het water van Voort en Wellen onthard. Dit project geeft daarmee ook verdere uitvoering aan de wateronthardingsstrategie.
 - **Renovatieproject waterproductiecentrum De Blankaart (Diksmuide)**
Voor het waterproductiecentrum De Blankaart zijn verdere instandhoudingswerken en renovatie/optimalisatie van de waterbehandeling gepland. Dit waterproductiecentrum is kritisch voor de leveringszekerheid in de ruime regio. Het behandelt oppervlaktewater uit de IJzer en natuurgebied De Blankaart in functie van de beschikbaarheid. Omdat er in de zomer onvoldoende oppervlaktewater beschikbaar is en/of het beschikbare water een te slechte waterkwaliteit heeft, werd in het verleden een spaarbekken gebouwd met een nuttige inhoud van 3 miljoen m³. De verdere instandhoudings-investeringen zijn nodig om de leveringszekerheid te garanderen voor de

komende 10 jaar. Op langere termijn zullen waterproductiecentrum De Blankaart en de beschikbare reserve in het spaarbekken geoptimaliseerd worden in functie van andere projecten kaderend in de strategie voor een klimaatrobuuste watervoorziening (onder meer Kluzen-Merendree, waterproductiecentrum De Ganzepoot, uitbreiding waterproductiecentrum De Gavers, optimalisatie carboonkalkwinningen, toekomst Ieperse winningen).

- **Onthardingsproject waterproductiecentrum Nieuwerkerken**
Dit project betreft de bouw van een wateronthardingsinstallatie op de site van waterproductiecentrum Nieuwerkerken en geeft uitvoering aan de wateronthardingsstrategie.
- **Reservoirs, watertorens en pompgroepen (opjagers, hydroforen)**
Er is een jaarlijks budget opgenomen voor de instandhouding en het vernieuwen en optimaliseren van reservoirs, watertorens en pompgroepen. Nominatief vermeld zijn reservoir Hooglede en reservoir Geluvelde. Bij verdere doorvertaling van de strategie zullen projecten nominatief en voortschrijdend op het investeringsprogramma geplaatst worden. Het jaarlijks noodzakelijke budget is bepaald op basis van de langetermijnassetstrategie en het bijhorende langetermijnassetplan.

6.4.4 Toelichting Distributie en Toevoer

De investeringen in de distributie- en transportinfrastructuur bevatten zowel **gerichte uitbreidingsinvesteringen** als **risicogebaseerde vervangingsinvesteringen**.

Ten eerste zijn de uitbreidingsinvesteringen intern en extern vraaggestuurd. De ontwikkeling van de projecten gerelateerd aan de productie- en opslaginfrastructuur (zie hierboven) vereist ook uitbreidingsinvesteringen in de transportinfrastructuur. Nieuwe verkavelingen en bedrijventerreinen vergen eveneens uitbreidingsinvesteringen.

Ten tweede steunen de vervangingsinvesteringen op risicogebaseerd assetmanagement. Ze hebben tot doel om de grootste risico's met betrekking tot de toevoer- en distributieleidingen eerst te mitigeren. In concreto vormen de 'asset health index' (die de conditie en waarschijnlijke prestaties van een asset weergeeft) en de 'criticality index' (die de impact op beschikbaarheid, veiligheid en betrouwbaarheid van een asset weergeeft) daarbij de normerende indicatoren om de distributie- en transportleidingen te prioriteren en investeringsvoorstellen objectief te onderbouwen. Daarvoor wordt continu ingezet op volledige en nauwkeurige data. Zodra geprioriteerde assets in geprioriteerde projecten worden omgezet, wordt steeds gestreefd naar maximale optimalisaties vanuit maatschappelijk perspectief (minder hinder) en vanuit financieel perspectief (synergievoordeel).

6.4.5 Toelichting investeringsprogramma digitale watermeters

Het decreet van 15 juli 2022 regelt de uitrol en het beheer van digitale watermeters. Het legt de Vlaamse waterbedrijven op om – waar technisch mogelijk – tegen eind 2030 een digitale watermeter te plaatsen. Om deze uitdaging aan te gaan, werd een samenwerking tussen Pidpa, Farys en De Watergroep opgestart in 2020. Na verschillende proefprojecten en kennisuitwisselingen met Aquaduin, AGSO Knokke-Heist en water-link werd een samenwerking met Fluvius opgestart waarbij de communicatiemodule van de elektriciteitsmeter wordt gebruikt om de data van de watermeter in de cloud te brengen. Ook werd een samenwerking opgestart op het vlak van aannemerij waarbij dezelfde aannemers de elektriciteit, gas en watermeter installeren. Deze samenwerking stopt in 2025 aangezien Fluvius tegen dan klaar is met het digitaliseren van de elektriciteitsmeter. Tot nog toe werden ongeveer 230.000 meters geïnstalleerd binnen deze samenwerking over de drie

waterbedrijven. Dit is maar een fractie van het meterpark van De Watergroep (ongeveer 1,6 miljoen aftakkingen). Daarom werd in 2024 een nieuw bestek op de markt gezet om extra aannemers aan te stellen die ongeveer 60% van het meterpark zullen vernieuwen. Hiervoor werd een budget geraamd van maximaal 76 miljoen euro. Via deze nieuwe samenwerking worden de 'eenvoudige' meters vervangen. Bij verouderde/complexere installaties zal de digitale watermeter via een nieuw contract en eigen medewerkers moeten worden geïnstalleerd. Vaak zal dit gepaard gaan met een volledige vernieuwing van de aftakking, wat een andere expertise vereist.

De initiële doelstelling om het volledige meterpark te vernieuwen tegen 2030 (inclusief sanering en grote diameters) is té ambitieus en heeft een te grote budgetimpact. Daarom werd gekozen om voor beide type meters in een langere uitrolperiode te voorzien: de huishoudelijke meters tot 2033, de sanering (ongeveer 5%) wordt pas opgenomen na 2033.

7 T230 Voltijdse equivalenten

7.1 Toelichting bij de evolutie van de VTE:

De uitvoering van het strategisch patrimoniumplan en de vooropgestelde optimalisaties resulteert in een geleidelijke afbouw van het aantal VTE en een doelstelling voor het personeelsplan van 1.413 VTE voor de gereguleerde drinkwateractiviteit vanaf eind 2029. De vermindering in VTE wordt onder andere gerealiseerd door:

- natuurlijke afvloei
- strikt toezien op de noodzaak om medewerkers te vervangen bij pensioen of langdurige afwezigheid
- afbouw van tijdelijke functies
- maatwerk om specifieke doelgroepen te activeren en te heroriënteren naar posities van het personeelsplan via interne mobiliteit, persoonlijke ontwikkelingsplannen, herscholing, outplacement en maatregelen rond werkbaar werk
- optimalisatieprojecten gelinkt aan procesverbetering, verdere automatisering en digitalisering.

De doelstelling van 1.413 is een lichte stijging t.o.v. het tariefplan 2023-2028. Deze afwijking is te verklaren door:

- het aantal prioritaire projecten die bijkomende (externe) ondersteuning vergen en in bepaalde gevallen een langere doorlooptijd kennen dan verwacht. Het betreft onder meer projecten met betrekking tot digitale meters, lekdetectie/lekherstel en digitalisering van het klantencontact
- aanzienlijk verhoogd investeringsritme, zowel bij Distributie en Toevoer als Productie en Opslag
- nieuwe regelgeving rond drinkwaterkwaliteit en -monitoring
- het feit dat langdurige afwezigheden in een aantal gevallen moeten worden opgevangen door extra (externe) werkkrachten.

Daarnaast realiseert De Watergroep besparingen door prioritering van projecten en daaraan gekoppeld de afbouw van externe krachten en consultants.

7.2 Voor welke bedrijfsprocessen zet het waterbedrijf doorgaans onderaannemers in?

Voor de bouw en renovatie van de productie- en opslaginfrastructuur doet De Watergroep een beroep op erkende aannemersbedrijven, aangesteld via de procedure voor overheidsopdrachten. De engineering van deze projecten wordt in een aantal gevallen deels of volledig uitgevoerd door externe experts of studiebureaus. Dit laatste is afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende in-house expertise.

Voor volgende processen binnen de directie Distributie en Toevoer wordt gebruik gemaakt van aannemers of externe studiebureaus: aanleg leidingen, nieuwe aftakkingen en vernieuwingen, veiligheidscoördinatie, plaatsing buitentappunten, graafwerken bij herstel van lekken, monitoring van de registreerzones, definitief herstel van bestrating ...

Ook voor andere bedrijfsprocessen worden – afhankelijk van de behoeften en de interne capaciteit – waar nodig aannemers/dienstverleners ingezet (onderhoud, controle, ICT, bewaking van sites ...).

7.3 Hoe maakt het waterbedrijf de keuze tussen inzet van eigen personeel of inzet van onderaanneming?

Uitvoering van **investeringsprojecten** gebeurt steeds door externe aannemers, hiervoor heeft De Watergroep geen capaciteit in huis. Putboringen vormen hierop een uitzondering: zij worden uitgevoerd door aannemers indien het complexere boringen betreft of als de capaciteit van de eigen boorploegen niet volstaat voor de geplande projecten.

Tot voor enkele jaren werd het **studiewerk** binnen de directie Distributie en Toevoer uitgevoerd met eigen personeel. Aangezien De Watergroep haar investeringsbudget en -ritme de laatste jaren heeft verdubbeld, ontbrak het aan engineeringcapaciteit en toezichters op de werf. Daarom worden deze activiteiten uitbesteed om de piekbelasting op te vangen. Structureel opvangen is wenselijk omdat de piek nog jaren zal aanhouden, maar dit is ook moeilijk aangezien deze profielen knelpuntberoepen zijn.

Voor de directie Productie en Opslag gebeurt de afweging met betrekking tot het studiewerk in functie van de beschikbare interne capaciteit en skills. Voor specifieke studies of deelopdrachten, zoals veiligheidscoördinatie, stabiliteitsstudies, bodemonderzoeken ... wordt steeds een beroep gedaan op externe experts. De voorbije 10 jaar is het aandeel uitbesteding van de engineering stelselmatig verhoogd, gezien het hogere investeringsvolume en de toegenomen complexiteit van de projecten, onder meer door de opgelegde regelgeving.

8 T320 Kosten drinkwateractiviteit

8.1 Toelichting bij de evolutie van de kosten voor de drinkwateractiviteit:

De evolutie van de belangrijkste kostenelementen wordt hieronder beschreven.

Het **prijsniveau** van april 2024 (materialen, grondstoffen en chemicaliën, loonindex ...) wordt gehanteerd in het tarievendossier. De te verwachten inflatie vanaf 2024 werd niet opgenomen in het budget. Deze zal worden opgevangen door de jaarlijkse gereguleerde indexatie van tarieven. Voor energie en chemicaliën is het prijsniveau weliswaar opnieuw gedaald ten opzichte van 2023, maar het blijft wel nog steeds hoger dan het prijsniveau van 2021 en is sterker toegenomen dan de inflatie.

De Watergroep zet sterk in op digitalisering. **Digitalisering** is slechts mogelijk door de nodige **IT-investeringen** en de daarbij horende **exploitatiekosten**. We zien hier door de jaren een duidelijke toename. Digitalisering zal echter ook leiden tot een efficiëntere werking.

De uitvoering van verschillende **strategische projecten** zoals het invoeren van digitale meters, de strijd tegen lekverlies, de reductie van het aantal operationele sites, het uitbreiden en verbeteren van de contactmogelijkheden voor de klanten en CO₂-besparende maatregelen zorgen voor een stijging van de operationele kosten in het begin van de planperiode om daarna een kostenbesparing op te leveren.

Het nieuwe drinkwaterdecreet (2023) verplicht de waterbedrijven een hele reeks nieuwe componenten in het drinkwater op te sporen. De **analysekosten** kennen hierdoor een significante stijging.

De **personeelskosten** nemen initieel nog toe door de loonindex (2024-2025). De geplande reductie van het aantal personeelsleden zorgt er echter voor dat vanaf 2026 de daling terug ingezet wordt.

De uitvoering van het **ambitieuze investeringsprogramma** resulteert in een verhoogd investeringsritme wat op zijn beurt een hogere afschrijvingslast genereert in de tarifaire periode. Daarnaast is de operationele cashflow onvoldoende om de hoge investeringsuitgaven te kunnen financieren en is er bijkomend vreemd kapitaal nodig, waardoor de financieringskost sterk stijgt. De geraamde intrestlast voor de leningen werd opgetrokken tot 3,5%-3,6% voor bankfinanciering en tot 5,0% voor private plaatsing.

8.2 Toelichting bij de evolutie van de inningskosten voor de integrale factuur.

Globaal bekeken verwachten we een lichte toename van de inningskosten in de jaren 2024 tot en met 2026, gevolgd door een neerwaartse trend in de volgende jaren.

De belangrijkste verschuivingen manifesteren zich in de volgende domeinen:

- personeelskosten en externe operationele ondersteuning
- exploitatiekosten en afschrijvingskosten op softwareapplicaties
- minwaarden op niet gerealiseerde handelsvorderingen
- gerecupereerde kosten naar aanleiding van interne en externe debiteurenopvolging.

Conform de doelstellingen beschreven onder punt 7.1. wordt het personeelsbestand vanaf 2024 stelselmatig afgebouwd. De inhuring van externe consultants voor de operationele ondersteuning van onze afdeling Klantencontact zal in de komende jaren tevens uitgefaseerd worden.

De stijging van operationele ICT-kosten is voornamelijk te wijten aan de digitalisering van het watermeterpark. Een aantal grote strategische projecten leidt tot een verhoogd niveau van de afschrijvingskosten voor software t.e.m. 2026, gevolgd door een terug dalende trend.

De verwachte toename van de minwaarden op niet gerealiseerde handelsvorderingen in de komende jaren is een rechtstreeks gevolg van de gebudgetteerde tariefverhoging. Het debiteurenrisico wordt ingeschat op 1,09%.

Het tarief van de aangetekende ingebrekestelling in het kader van interne invorderingsprocedures werd in 2023 verhoogd van 15 euro tot 20 euro, waardoor in de toekomst een groter aandeel van de inningskosten gerecupereerd zal worden.

9 T330 Opbrengsten drinkwateractiviteit (WJR)

9.1 Toelichting bij de evolutie van de opbrengsten voor de drinkwateractiviteit:

Eén van de belangrijkste redenen om een nieuw tariefplan in te dienen is het dalende drinkwaterverbruik en de hiermee samenhangende omzetzakking. Voor de tarifaire periode 2025-2030 gaan we uit van een jaarlijkse verbruiksdaling van 0,25%. De stijging in de omzet komt voort uit de beoogde tariefverhoging.

We zien een toename van de geproduceerde vaste activa (code 72). Deze stijging kadert in de uitrol van de digitale meetsystemen. Een deel van de digitale meters wordt door een aannemer geplaatst, een deel door eigen personeel van De Watergroep. De digitale meters die uit de magazijnvoorraad (code 60) verbruikt worden en de personeelskosten voor de installatie met eigen personeel worden geactiveerd en afgeschreven.

In 2005 verwierf De Watergroep de spaarbekkens van Kluizen en De Blankaart. Hiervoor kreeg ze een kapitaalsubsidie. De inresultaatname van de kapitaalsubsidie eindigt eind 2025. Hierdoor dalen de financiële opbrengsten vanaf 2026 met meer dan 80%.

Bij de uitvoering van het patrimoniumplan (zie infra 17.1) werden enkele verkopen gepland gedurende de tarifaire periode. Er wordt verwacht een meerwaarde te realiseren bij deze verkopen. Deze worden verwerkt als een uitzonderlijke opbrengst. Budgettair werd meegenomen dat deze gerealiseerde meerwaarden doorgestort worden naar het pensioenfonds (code 66).

10 T331 Detail omzet

10.1 Toelichting bij de omzet:

We verwachten jaarlijks een lichte stijging van het aantal abonnees (zie supra T210), wat zich ook toont in de inkomsten uit het vastrecht.

Voor de capaciteitsvergoeding voorzien we geen evolutie qua prijszetting.

De omzet uit de variabele vergoeding is de resultante van enerzijds de verwachte verbruiksevolutie (cfr. supra T200) en anderzijds de evolutie van de tarieven.

10.2 Uitvoerige onderbouwing afwijkende tarieven voor huishoudelijke en niet-huishoudelijke abonnees.

- Welke afwijkende tarieven?
- Wanneer toegepast?
- Aantal keer toegepast?

Er zijn verschillende soorten afwijkende tarieven van toepassing binnen De Watergroep:

In de **vlakke tariefstructuur** geldt **vanaf 500 m³** een afwijkend tarief.

Vanaf een jaarlijks verbruik van meer dan 500 m³ zijn er afwijkende verbruikstarieven van toepassing. **Er is een apart tarief voor een verbruik tussen 501 en 6.000 m³, tussen 6.001 en 60.000 m³ en ook voor een verbruik van meer dan 60.000 m³.**

De vlakke tariefstructuur is van toepassing zodra het water niet hoofdzakelijk voor huishoudelijk verbruik wordt gebruikt. Dit betreft dus leveringsadressen waar geen wooneenheden zijn of adressen waar er wel een of meer wooneenheden zijn maar de klant aangeeft het water grotendeels niet voor

het huishoudelijke verbruik in te zetten. Op basis van het jaarlijkse verbruik wordt geëvalueerd hoeveel volume aan welk tarief aangerekend dient te worden.

Ook worden afwijkende tarieven toegepast voor **grijswaterleveringen** of wanneer er met de klanten een **B2B-contract** wordt afgesloten.

De grijswaterleveringen maken deel uit van een gesubsidieerd project. De deelnemende klanten kregen hierbij een afwijkend tarief aangeboden in ruil voor het inleveren van hun vergunning voor diep grondwater. De meeste van deze contracten lopen af op 31-12-2028 en zullen vanaf dan ook gefactureerd worden zoals andere niet-huishoudelijke klanten.

De B2B-contracten dienen als volumecontracten aanzien te worden. Dit zijn grootverbruikers die een volumekorting krijgen gebaseerd op commerciële onderhandelingen. Voor de B2B-contracten bekijken we een afbouw van de geïndividualiseerde tarieven.

11 T332 Gefactureerd

11.1 Toelichting bij eventueel verschil tussen omzet T331 en de gefactureerde bedragen:

Het verschil tussen de omzet en de gefactureerde bedragen wordt veroorzaakt door de werking met voorschotten.

12 T333 Eenmalige tarieven

12.1 Toelichting bij de evolutie van de opbrengsten uit eenmalige tarieven.

Voor de tarifaire periode 2025-2030 worden er geen ingrijpende wijzigingen verwacht. Door de verwachte toename van aftakkingen worden er echter elk jaar meer offertes voor eenmalige diensten verwacht.

12.2 Hoe verhouden de opbrengsten uit eenmalige diensten zich tot de rapportering van de gerapporteerde omzet?

We wijzen hier op het gegeven dat niet alle opbrengsten als omzet worden geboekt (cfr. 12.3). Deze bedragen 9,79% van de omzet afkomstig van huishoudelijke en niet-huishoudelijke abonnees (T330006 + T33007). Door de verwachte stijging van de verbruikstarieven daalt dit aandeel naar 7,84%.

12.3 Onder welke opbrengstenpost vinden we de betrokken opbrengsten terug en hoe kunnen beide bedragen met elkaar in verband gebracht worden?

De tussenkomsten van derden in de financiering van materiële vaste activa worden op de overeenkomstige aanschaffingswaarde in mindering gebracht. De afschrijving wordt dan berekend op de nettowaarde (aanschaffingswaarde – tussenkomsten derden). Een aftakking wordt als een asset beschouwd. De aan de abonnee aangerekende kosten voor een drinkwateraftakking worden dan ook in mindering gebracht van de investeringskost.

De inkomsten uit de ingebrekestelling en het incassogebeuren worden gezien als een recuperatie van gemaakte kosten en zijn terug te vinden onder diverse bedrijfsopbrengsten.

13 T340 Ratiogegevens

We verwijzen hier naar de methodiek die toegevoegd werd aan het rapport van de revisor. Niet alle gevraagde gegevens zijn rechtstreeks beschikbaar voor de divisie drinkwater waardoor er voor een aantal balansgegevens gewerkt werd met een ingeschatte verdeelsleutel.

14 T400 - Tariefpad drinkwater

14.1 Motivering indien afwijking van bepaling Td via lineaire trend T:

De Watergroep wijkt niet af van de bepaling Td via lineaire trend T.

15 T500 – Maximumtarieven

15.1 Toelichting

De maximumtarieven zijn vastgelegd op basis van het tariefpad. Het verkregen tariefpad geeft een reële tariefstijging van 11,6% in 2025 ten opzichte van 2024, en daarna jaarlijkse stijging die schommelt tussen 3,0% en 3,4%.

We hebben ervoor gekozen om het vlak tarief op de mediaan van het basis- en comforttarief te leggen. Hierdoor kan de stijging van het basistarief voor het huishoudelijk gebruik wat meer beperkt worden en is de stijging van de kostprijs voor het invullen van de basisbehoeften van particuliere klanten minder groot.

De maximumtarieven werden als volgt vastgelegd:

Maximumtarieven variabele prijs drinkwatercomponent

Resultaten

In regelgeving vastgelegd	
standaard vastrecht	= 50 €
standaard korting per persoon	= 10 €
sociaal vastrecht	= 20%
sociaal korting per persoon	= 20%
verhouding comfort-tarief / basis-tarief hh abonnees	= 2

Berekening tarief variabele prijs NHH < 500 m ³		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vlak tarief NHH (€/m ³)	obv trend en evolutie van parameters	2,7279	3,8941	4,1253	4,3245	4,4859	4,5779	4,6342

Berekening tarieven progressief variabele prijs		formule						
Basistarief HH (€/m ³)	obv trend en evolutie van parameters	2,3628	2,6437	2,7362	2,8318	2,9311	3,0337	3,1399
Comforttarief HH (€/m ³)	obv trend en evolutie van parameters	4,7256	5,2874	5,4724	5,6636	5,8622	6,0674	6,2798

16 DETAIL – Gedetailleerde berekening maximumtarieven

16.1 Toelichting

17 Algemene toelichting tariefplan

17.1 Toelichting kostenefficiëntie

De volgende besparingen en efficiëntiewinsten zijn verwerkt:

- **Waterunie:** De samenwerking tussen Farys en De Watergroep zal op termijn synergie opleveren bij de investeringsuitgaven. Een concrete realisatie van die synergie zien we bij de renovatie van spaarbekken 1 in Kluizen, waar de investeringen met 5 miljoen euro zijn gereduceerd. De tijdelijke uitdienstname van het spaarbekken zorgt voor een verlaagd buffervolume. Door dit te compenseren via verhoogde afname van Farys is de bouw van een tijdelijke tussendijk in het te renoveren spaarbekken niet langer noodzakelijk om de leveringszekerheid te garanderen. Dit zorgt voor een aanzienlijke besparing én een kortere

doorlooptijd. Bij de aankoop van de licenties voor een nieuw gemeenschappelijk SCADA-platform werd een besparing van 28% gerealiseerd.

- **Patrimoniumplan:** Door het aantal sites af te bouwen en te investeren in nieuwe en bestaande sites zullen besparingen gerealiseerd worden op het vlak van energieverbruik en facilitaire kosten.
- **Personeelsplan:** Door te investeren in procesverbetering en ICT zal een reductie van de personeelsaantallen doorgevoerd worden. De geplande personeelsafbouw zal echter meer in de tijd gespreid worden omwille van extra uitdagingen en vereisten (verdere digitalisering en inzet op cybersecurity, uitrol digitale watermeter, verhoogd investeringsritme in het kader van een klimaatrobuuste watervoorziening, opvolging van nieuwe stoffen met een mogelijk risico voor de drinkwaterkwaliteit ...). Er gebeurde wel al een heroriëntatie van eigen medewerkers, zodat er 10% op externe consultancy kon bespaard worden.
- **De digitale watermeters:** Tijdens de tarifaire periode zullen operationele besparingen gerealiseerd worden, maar het zwaartepunt van de baten ligt na 2030 zodra de uitrol aanzienlijk gevorderd is. Voor de uitrol van de digitale watermeter werd een synergie opgezet met Farys, Pidpa en Fluvius, wat leidt tot operationele efficiëntieverhoging én een financiële efficiëntiewinst.
- **Reduceren lekverlies:** resulteert in een besparing van operationele kosten.
- **Energieneutraliteit:** De Watergroep zet enerzijds sterk in op de reductie van haar CO₂-uitstoot, zowel bij productie als transport van drinkwater. Anderzijds willen we op onze sites evenveel groene energie produceren als we verbruiken via fotovoltaïsche zonnepanelenparken (PV-parken) en windturbines. De Watergroep doet hiervoor een beroep op gespecialiseerde ontwikkelaars en derdepartijfinanciering, waardoor de investeringen bij derden liggen.

Naast bovenstaande efficiëntiewinsten werden volgende interne besparingen gerealiseerd:

- Bij **uitdiensttreding van medewerkers** wordt steeds kritisch geëvalueerd of een nieuwe invulling van de functie noodzakelijk is, onder meer met het oog op de opstart van de operationele fusie met Farys (Waterunie Operator) vanaf 1 juli 2025. Zo werden in 2024 de functies van manager IT en manager Procesverbetering niet opnieuw ingevuld.
- Binnen de directie HR werd een team **Talent en Heroriëntering** opgezet dat zorgt voor een efficiënte inzet van medewerkers in het kader van loopbaanontwikkeling, reorganisatie, werkbaar werk, medische herplaatsing ...
- Er worden inspanningen geleverd om de **stijgende ICT-kosten** terug te dringen en het aantal projecten waar mogelijk te beperken.
- In 2024 werden **geen managementtoelage en collectieve variabele verloning** toegekend.
- Elektronische **bewaking** van sites komt in de plaats van fysieke bewaking.
- Er is een actieplan opgezet om het **elektriciteitsverbruik** met 3% te reduceren.
- Het budget voor **sponsoring, relatiebeheer en structurele samenwerking** werd in 2024 zo goed als volledig gereduceerd met uitzondering van langetermijnovereenkomsten.

Het ingediende tariefplan omvat slechts een minimummarge voor onverwachte investeringen en onverwachte kostenverhogingen. Het zal een inspanning vergen om alle nodige investeringen binnen de marges van het tariefplan uit te voeren.

17.2 Welke initiatieven neemt het waterbedrijf om de integrale factuur betaalbaar te houden?

In het voorstel voor het nieuwe tariefplan werd een evenwicht gezocht tussen het reduceren van de uitgaven en de kosten enerzijds en een beperkte tariefverhoging anderzijds om de strategische doelstellingen van De Watergroep te kunnen blijven realiseren. Naast de opgesomde besparingen onder 17.1 werden de investeringsuitgaven meer in de tijd gespreid op basis van een risicogebaseerd assetmanagement, zie hiervoor ook hoofdstuk 6.4.4. We blijven met de prijszetting ook beneden de bestaande maximumtarieven in Vlaanderen.

17.3 Toelichting hoofdlijnen doorheen het tariefplan:

De Watergroep staat voor **uitdagingen** die cruciaal zijn voor haar bedrijfsvoering. Dit gaat van bronbescherming, renovatie van de bestaande winningen, tot het verzekeren van de productie en levering van water door het uitbreiden van de (piek)productiecapaciteit en het inzetten op alternatieve bronnen als hemelwater en RWZI-effluent (gezuiverd afvalwater). Deze investeringen zijn nodig om onze watervoorziening klimaatbestendig te maken en ook 'morgen' de kwaliteit en de kwantiteit van het water te kunnen blijven garanderen. De Watergroep blijft ook investeren in centrale ontharding van het drinkwater.

Bovendien is een **risicogebaseerd vervangingsbeleid in het leidingnet** noodzakelijk. Deze versnelling is nodig in de strijd tegen het lekverlies en om de kwaliteit van het geleverde water in stand te houden en te verbeteren. Daarnaast blijft De Watergroep volop inzetten op een verhoogde dienstverlening aan de klant, innovatie en digitalisering.

De voorbije twee jaar is gebleken dat er een aanzienlijke **druk is op de inkomsten** door een combinatie van enerzijds een dalend verbruik op jaarbasis (waar geen rekening mee gehouden werd in het tariefplan) en anderzijds sterk gestegen kosten (leningslast, financieringskost, energie, chemicaliën, aannemingskosten, lonen ...). Aangezien zowat 80% van de inkomsten variabel is (en dus afhankelijk van de prijs voor de productie en levering van drinkwater) maar 80% van de kosten vast is, dringt een tariefherziening zich op.

Om de factuur voor de klant te drukken, werden belangrijke **besparingen** opgenomen en werd de **stijging** van het tarief **in de tijd gespreid**. Op deze manier wordt een evenwicht bereikt tussen leveringszekerheid, een kwaliteitsvolle dienstverlening en een betaalbare waterfactuur.